

Patroni roku 2019 w Polsce i najważniejsze rocznice

Покровителі 2019 року в Польщі та найважливіші річниці

Sejm i Senat RP zdecydowały o ustanowieniu patronów roku 2019. Tym zaszczytnym mianem uhonorowane zostały zarówno wybitne osoby: pisarz Gustaw Herling-Grudziński, działaczka niepodległościowa Anna Walentynowicz, kompozytor Stanisław Moniuszko, pianistka Maria Szymanowska; przełomowe wydarzenia historyczne: Unia Lubelska i Powstania Śląskie, a także organizacja – Liga Morska i Rzeczna i dziedzina nauki – matematyka.

Gustaw Herling-Grudziński to jeden z ważniejszych pisarzy polskich XX wieku. 20 maja 2019 r. minie 100. rocznica jego urodzin. Był więźniem sowieckiego łagru w Jerciewie (obwód archangielski w Rosji), z którego wspomnienia zawarł w książce «Inny świat». Pisał o kryzysie człowieczeństwa i upadku wszelkich wartości w czasach totalitarnego zniewolenia. W 2019 r. (15 sierpnia) przypada 90. rocznica urodzin Anny Walentynowicz. Była wybitną, wielokrotnie represjonowaną działaczką społeczną i niepodległościową w czasach PRL, członkiem Wolnych Związków Zawodowych i współtwórczynią Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego «Solidarność». Anna Walentynowicz urodziła się we wsi Sienne na Wołyniu (obecnie wieś Sadowe w rejonie hoszczańskim obwodu rówieńskiego).

Stanisław Moniuszko to ogromnie zasłużony dla polskiej kultury kom-

pozytor, dyrygent, dyrektor Teatru Wielkiego w Warszawie, twórca polskiej opery narodowej. 5 maja 2019 r. minie 200 lat od jego urodzin. Był autorem ponad 260 pieśni, baletów, operetek i oper, w tym tak słynnych jak «Halka» i «Straszny dwór».

14 grudnia 2019 r. przypadnie 230. rocznica urodzin wybitnej polskiej pianistki i kompozytorki Marii Szymanowskiej. Była jedną z pierwszych sławnych kobiet pianistek w historii kultury europejskiej. Pisała liczne utwory na fortepian, m. in.: walce, polonezy, mazurki, nokturny. Koncertowała w całej Europie (Francja, Anglia, Niemcy, Włochy, Rosja).

Rok 2019 będzie rokiem Unii Lubelskiej (450. rocznica zawarcia – 1 lipca 1569 r.). To bardzo ważne dla Polski wydarzenie historyczne – dwa połączone ze sobą unią personalną, ale niezależne od siebie państwa: Korona Królestwa Polskiego i Wielkie Księstwo

Сейм і Сенат РП визначили покровителів 2019 р. Це почесне звання отримали письменник Густав Герлінг-Грудзінський, діячка польської опозиції Анна Валентинович, композитор Станіслав Монюшко та піаністка Марія Шимановська. По-особливого цього року вшановуватимуть такі переломні історичні події, як Люблінська унія та Сілезькі повстання, а також Морську та річкову лігу і математику як галузь науки.

Густав Герлінг-Грудзінський – це один із найвидатніших польських письменників ХХ ст. 20 травня 2019 р. мине 100 років від його народження. Він був в'язнем радянського табору в Єрцеві (Архангельська область у Росії), перебування в якому він описав у книзі «Інший світ». Герлінг-Грудзінський розповідав про кризу людяності й нищення цінностей у часи тоталітарного режиму.

15 серпня 2019 р. мине 90 років від дня народження Анни Валентинович. Вона була видатною громадською діячкою і борцем за незалежність у період Польської Народної Республіки, членом Вільних профспілок і співзасновником Незалежної самоврядної профспілки «Солідарність». Анна Валентинович народилася в селі Сінне на Рівненщині (тепер Садове Гошанського району Рівненської області).

Станіслав Монюшко – заслужений композитор, диригент, директор Великого театру у Варшаві, творець польської національної опери. 5 травня 2019 р. мине 200 років від дня його народження. Митець був автором понад 260 пісень, балетів, опереток і опер, зокрема таких відомих, як «Галька» і «Страшний двір».

На 14 грудня 2019 р. припадає 230-річчя від дня народження видатної польської піаністки і композиторки Марії Шимановської. Вона була однією з перших відомих жінок-піаністок в історії європейської культури. Писала численні твори для фортепіано, зокрема вальси, полонези, мазурки, ноктюрни. Давала концерти у всій Європі (Франція, Англія, Німеччина, Італія, Росія).

2019-й стане роком Люблінської унії: її підписали 1 липня 1569 р. Це дуже важлива для Польщі подія:

Гуманітарна допомога:
які закони треба знати

Pomoc humanitarna: jakie akty
prawne obowiązują

сторінка 2

Луцьк і Хелм покращать до-
рожню інфраструктуру

Łuck i Chełm poprawią
infrastrukturę drogową

сторінка 4

Українські різдвяні листівки

Ukraińskie kartki
bożonarodzeniowe

сторінка 8

Навчання дитини в Польщі:
питання і відповіді

Edukacja dzieci w Polsce:
pytania i odpowiedzi

сторінка 10

Стипендійна програма
імені Лейна Кіркланда

Program Stypendialny
im. Lane'a Kirklanda

The
Lane Kirkland
Scholarship
Program

сторінка 12

Procedura wwozu pomocy humanitarnej na terytorium Ukrainy

Порядок ввезення гуманітарних вантажів

Przed świętami Bożego Narodzenia polscy wolontariusze tradycyjnie organizują zbiórki darów dla Polonii oraz organizacji partnerskich na Ukrainie. Poprosiliśmy biuro prasowe Głównego Zarządu Państwowej Służby Fiskalnej w Obwodzie Lwowskim o wyjaśnienie procedury wwozu takich ładunków na terytorium Ukrainy.

Jeśli organizator zbiórki przewozi takie dary przez granicę jako bagaż osobisty, to zgodnie z art. 374 Kodeksu Celnego Ukrainy, jego łączna waga nie powinna przekraczać 50 kg, a łączna kwota faktury – równoważności 500 euro. Jednakże w przypadku, gdy takie towary są transportowane przez organizację, aby uniknąć problemów na granicy, należy zadbać o odprawę takich ładunków jako pomocy humanitarnej.

Poprosiliśmy biuro prasowe Głównego Zarządu Państwowej Służby Fiskalnej w Obwodzie Lwowskim o wyjaśnienie procedury wwozu pomocy humanitarnej na terytorium Ukrainy. Powodem było to, że funkcjonariusze Oddziału Celnego w Uhrnowie nie wpuścili na teren Ukrainy trzech samochodów Stowarzyszenia «Wołyński Rajd Motocyklowy», które przewoziły na Ukrainę ok. 100 paczek z żywnością, środkami higieny i chemii gospodarczej oraz innymi towarami zebranymi w ramach akcji «Kresowa Paczka» (więcej o tym na str. 3 w tekście «Celne perypetie «Kresowej Paczki»»). Proponujemy naszemu Czytelnikom zapoznanie się z odpowiedziami na niektóre pytania i najważniejszymi przepisami prawnymi, które obowiązują w tym zakresie.

Wwożenie pomocy humanitarnej na terytorium Ukrainy reguluje Ustawa «O pomocy humanitarnej». Według niej «pomoc humanitarna to celowa bezpłatna pomoc w formie pieniężnej lub rzeczowej, świadczona w postaci bezwzrotnej pomocy finansowej lub darowizny, pomocy w wykonywaniu robót, świadczenia usług, która jest okazywana przez zagranicznych i krajowych darczyńców ze względu na motywy humanitarne na rzecz odbiorców pomocy humanitarnej na terenie Ukrainy lub za granicą, którzy jej potrzebują ze względu na niezadawalającą sytuację socjalną, niezadawalającą sytuację rzeczową, trudną sytuację finansową, pojawienie się stanu wyjątkowego (...)». Pomoc humanitarna jest rodzajem działalności charytatywnej i powinna być świadczona zgodnie z okolicznościami, obiektywnymi potrzebami, za zgodą jej odbiorców i pod warunkiem spełnienia wymogów art. 3 Ustawy Ukrainy «O działalności charytatywnej i organizacjach charytatywnych».

Odbiorcami pomocy humanitarnej są osoby prawne zarejestrowane w trybie ustalonym przez Gabinet Ministrów Ukrainy w «Rejestrze jednolitym odbiorców pomocy humanitarnej»:

a) przedsiębiorstwa organizacji społecznych osób z niepełnosprawnością, weteranów wojny i pracy, a także przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje sektora budżetowego oraz upoważnione przez nich instytucje państwowe;

b) organizacje charytatywne utworzone w trybie określonym przez Ustawę Ukrainy «O działalności charytatywnej i organizacjach charytatywnych»;

c) organizacje społeczne osób z niepełnosprawnością, weteranów wojny i pracy, Towarzystwo Czerwonego Krzyża na Ukrainie oraz jego organizacje obwodowe, zrzeszenia twórcze, a także organizacje społeczne stworzone w celu realizacji działalności ekologicznej, rekreacyjnej, amatorskiej, sportowej, kulturalnej, edukacyjnej i naukowej, określonej w ich dokumentach założycielskich;

d) organizacje religijne zarejestrowane w trybie określonym przez Ustawę Ukrainy «O wolności sumienia i organizacjach religijnych»;

e) instytucje rehabilitacyjne dla dorosłych i dzieci z niepełnosprawnością, posiadające odpowiednią licencję na świadczenie usług rehabilitacyjnych, bez względu na podporządkowanie, rodzaj i formę własności.

Beneficjentami pomocy humanitarnej są osoby fizyczne i prawne, które jej potrzebują i którym bezpośrednio jest przekazywana.

Podstawą wszczęcia procedury uznawania pomocy za pomoc humanitarną jest pisemna propozycja darczyńcy dotycząca jej przekazania.

Podstawą do świadczenia pomocy humanitarnej na Ukrainie jest pisemna zgoda odbiorcy pomocy humanitarnej na jej otrzymanie.

Przemieszczanie towarów przez granicę celną Ukrainy na granicy z Rzeczpospolitą Polską odbywa się na przejściach granicznych: drogowych – Jagodzin, Uściług, Rawa Ruska, Krakowiec, Szeginie, Smolnica; kolejowych – Jagodzin, Włodzimierz Wołyński, Rawa Ruska, Mościska, Chyrów. Wykaz przejść granicznych, na których odbywa się odprawa celna towarów przez granicę Ukrainy, mieści się w uchwale Gabinetu Ministrów Ukrainy z dnia 21.05.2012 Nr 435.

Pomoc humanitarna ma pierwszeństwo podczas odprawy przez granicę celną Ukrainy bez obowiązkowego wstępnego zgłoszenia celnego oraz bez uiszczenia należności celnych pod warunkiem wpisu ich odbiorcy do «Rejestru jednolitego odbiorców pomocy humanitarnej». Wynika to z Procedury Odprawy Celnej Ładunków Pomocy Humanitarnej, zatwierdzonej uchwałą Gabinetu Ministrów Ukrainy z dnia 22 marca 2000 r. Nr 544.

Kto może skorzystać z normy 50 kg/500 euro na osobę wynikającej z art. 374 Kodeksu Celnego Ukrainy? Artykuł 374 KC mieści się w rozdziale XII «Cechy szczególne odprawy i opodatkowania towarów przemieszczanych (przesyłanych) przez granicę celną Ukrainy przez obywateli». Zgodnie z art. 364 Kodeksu Celnego rozdział ten reguluje warunki i procedurę odprawy oraz opodatkowania towarów przemieszczanych (przesyłanych) przez granicę celną Ukrainy przez osoby na własne, rodzinne i inne potrzeby, które nie są związane z działalnością gospodarczą. Tak więc przepisy tego rozdziału nie mogą być zastosowane w przypadku deklarowania towarów transportowanych przez granicę celną Ukrainy przez organizację pozarządową, niezależnie od ilości i wartości tych towarów.

O formie i zakresie kontroli ładunku decydują oddziały (punkty) celne na podstawie zastosowania systemu zarządzania ryzykiem. Wynika to z artykułu 320 Kodeksu Celnego. Niedopuszczalne jest wskazywanie formy i zakresu kontroli celnej przez inne organy państwowe, a także udział ich urzędników w kontroli celnej. Formę kontroli celnej określa artykuł 336 kodeksu.

W przypadku odmowy przyjęcia zgłoszenia celnego, odprawy celnej, wypuszczenia lub wpuszczenia towarów, pojazdów o przeznaczeniu komercyjnym wydawana jest karta odmowy. Wynika to z pp. 7.1. i 7.2. Procedury wykonywania formalności celnych podczas odprawy celnej towarów z zastosowaniem zgłoszenia celnego na formularzu jednolitego dokumentu administracyjnego, zatwierdzonego w rozporządzeniu Ministerstwa Finansów Ukrainy z dnia 30.05.2012 Nr 631. Formularz takiej karty mieści się w załączniku Nr 2 do Procedury. W karcie zaznacza się powody odmowy, wyjaśnienie wymagań oraz informacje dotyczące procedury odwołania się od decyzji odmownej.

Procedura odwołania się od decyzji, działań lub opieszałości instytucji ds. dochodów i opłat, ich urzędników oraz innych pracowników i urzędników, organów wyższego szczebla określona jest w art. 25 Kodeksu Celnego.

Opracowano na podstawie informacji udzielonej przez biuro prasowe Głównego Zarządu Państwowej Służby Fiskalnej w Obwodzie Lwowskim

Напередодні Різдваних свят польські волонтери вже традиційно проводять акції збору подарунків для поляків та партнерських організацій в Україні. Порядок ввезення таких вантажів на територію України ми попросили роз'яснити прес-службу Головного управління ДФС у Львівській області.

Якщо організатор акції веде такі подарунки через кордон як особистий багаж, то, згідно зі статтею 374 Митного кодексу України, його сумарна вага не повинна перевищувати 50 кг, а сумарна фактурна вартість – еквівалент 500 євро. Проте якщо такий багаж перевозить громадська організація, то для уникнення проблем на кордоні їй варто подбати про оформлення вантажу як гуманітарної допомоги.

За роз'ясненням порядку ввезення гуманітарної допомоги на територію України ми звернулися до відділу комунікацій Головного управління ДФС у Львівській області. Це відбулося після того, як працівники митного поста «Угринів» не пропустили через кордон три автомобілі польського товариства «Волинський мотоциклетний рейд», котрі везли в Україну близько 100 пакунків із продуктами, предметами гігієни, господарською хімією та іншими товарами, зібраними в рамках акції «Кресова пачка» (читайте «Митні перипетії «Кресової пачки» на ст. 3). Пропонуємо нашим Читачам ознайомитися з відповідями на деякі запитання та переліком основних нормативних актів у цій сфері.

Ввезення гуманітарної допомоги на територію України регулює Закон України «Про гуманітарну допомогу». Згідно з ним, «гуманітарна допомога – цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану (...)». Гуманітарна допомога є різновидом благодійництва і має спрямовуватися відповідно до обставин, об'єктивних потреб, згоди її отримувачів та за умови дотримання вимог статті 3 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

Отримувачі гуманітарної допомоги – юридичні особи, яких зареєстровано в установленому Кабінетом Ministrów Ukrainy порядку в Єдиному реєстрі отримувачів гуманітарної допомоги:

а) підприємства громадських організацій осіб з інвалідністю, ветеранів війни та праці, а також підприємства, установи та організації, що утримуються за рахунок бюджетів, та уповноважені ними державні установи;

б) благодійні організації, створені в порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»;

в) громадські організації осіб з інвалідністю, ветеранів війни та праці, Товариство Червоного Хреста України та його обласні організації, творчі спілки, а також громадські організації, створені для здійснення передбаченої їхніми статутними документами екологічної, оздоровчої, аматорської, спортивної, культурної, освітньої та наукової діяльності;

г) релігійні організації, зареєстровані в порядку, передбаченому Законом України «Про свободу совісті та релігійні організації»;

г) реабілітаційні установи для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають відповідну ліцензію на здійснення реабілітаційних послуг, незалежно від відомчого підпорядкування, типу і форм власності.

Набувачі гуманітарної допомоги – фізичні та юридичні особи, які її потребують і яким вона безпосередньо надається.

Підставою для започаткування процедури визнання допомоги гуманітарною є письмова пропозиція донора про її надання.

Підставою для здійснення гуманітарної допомоги в Україні є письмова згода отримувача гуманітарної допомоги на її одержання.

Переміщення товарів через митний кордон України на кордоні з Республікою Польща здійснюється в пунктах пропуску для автомобільного сполучення: Ягодин, Устилуг, Рава-Руська, Краківець, Шегині, Смільниця; для залізничного сполучення: Ягодин, Володимир-Волинський, Рава-Руська, Мостиська, Хирів. Перелік пунктів пропуску, де здійснюється переміщення товарів через митний кордон України, затверджено постановою Кабінету Ministrów Ukrainy від 21.05.2012 № 435.

Гуманітарний товар пропускається через митний кордон України в першочерговому порядку без обов'язкового попереднього митного декларування та без сплати митних платежів за умови наявності його отримувача у Єдиному реєстрі отримувачів гуманітарної допомоги. Це передбачає Порядок митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги, затверджений постановою Кабінету Ministrów Ukrainy від 22.03.2000 № 544.

Хто може скористатися нормою про 50 кг/500 євро на особу, передбаченою статтею 374 Митного кодексу України?

Стаття 374 кодексу міститься у розділі XII «Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами». Відповідно до статті 364 кодексу, цей розділ регулює умови та порядок пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних зі здійсненням підприємницької діяльності. Положення вказаного розділу не можуть застосовуватися під час декларування громадськими організаціями товарів, що ними переміщуються через митний кордон України, незалежно від кількості та вартості товарів.

Форми та обсяги контролю вантажу обирають митниці (митні пости) на підставі результатів застосування системи управління ризиками. Це передбачає стаття 320 Митного кодексу. Не допускаються визначення форм та обсягів митного контролю іншими органами державної влади, а також участь їх посадових осіб у здійсненні митного контролю. Форми митного контролю визначає стаття 336 кодексу.

У всіх випадках відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні, випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення оформлюється картка відмови. Це передбачають пункти 7.1. і 7.2. Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Міністерства фінансів України 30.05.2012 № 631. Форма такої картки наведена в додатку 2 до цього порядку. В ній зазначаються причини відмови, роз'яснення вимог та інформація про порядок оскарження рішення про відмову.

Порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності органів доходів і зборів, їх посадових осіб та інших працівників до посадових осіб та органів вищого рівня визначено статтею 25 Митного кодексу.

Опрацьовано на підставі інформації, наданої прес-службою Головного управління ДФС у Львівській області

Celne perypetie «Kresowej Paczki»

Митні перипетії «Кресової пачки»

27 грудня три samochody Stowarzyszenia «Wołyński Rajd Motocyklowy», które przewożyły na Ukrainę ok. 100 paczek w ramach akcji «Kresowa Paczka», zostały zawrócone przez ukraińskie służby celne.

27 грудня українські митники не пропустили через кордон три автомобілі польського товариства «Волинський мотоциклетний рейд», які везли в Україну близько 100 пакунків у рамках акції «Кресова пачка».

Paczki zebrane przez wolontariuszy Stowarzyszenia WRM były kierowane m.in. do Dubna, Nietyszyna, Ostroga, Kuniwa, Równego, Łucka i wiezione były przez przejście graniczne Dołhobyczów-Uhrynów.

Według prezesa Stowarzyszenia WRM Henryka Kozaka funkcjonariusze Oddziału Celnego w Uhrynowie argumentowali odmowę wjazdu samochodów z paczkami tym, że pomoc humanitarna może być niesiona tylko i wyłącznie poprzez Caritas. «Przewożone przez nas artykuły nie nosiły cech pomocy humanitarnej, a stanowiły świąteczne upominki» – wyjaśnił w rozmowie z nami prezes Stowarzyszenia.

Nie udało się nam dodzwonić się ani do naczelnika Oddziału Celnego Uhrynów, ani do dyżurnego, żeby wyjaśnił nam przyczyny odmowy, więc poprosiliśmy o komentarz służbę prasową Głównego Zarządu Państwowej Służby Fiskalnej Ukrainy w Obwodzie Lwowskim. Dodatkowo interesowało nas, dlaczego Oddział Celny ma wyłączony telefon. Ihor Dołyński powiedział, że na placówce w Uhrynowie zdarzają się problemy z łączem telefonicznym i postara się wyjaśnić sytuację z niewpuszczonymi samochodami WRM.

Wkrótce Ihor Dołyński oddzwonił do naszej redakcji. Według niego Stowarzyszenie Wołyński Rajd Motocyklowy nie dopełniło wszystkich formalności. Dodał jednak, że w zaistniałej sytuacji problem z dokumentami był drugorzędny. Nawet gdyby Stowarzyszenie spełniło wszystkie wymagania, jego członkowie nie byłiby uprawnieni do odprawy w Oddziale Celnym w Uhrynowie, ponieważ przejście w Uhrynowie nie jest przejściem towarowym. W związku z tym, zaznaczył Ihor Dołyński, celnicy skierowali ich do Rawy Ruskiej, gdyż to przejście graniczne, jak również przejścia w Krakowcu i Szeginiach, jest towarowe, czyli uprawnione do odprawy ładunków skierowanych do osób prawnych.

Przypadek Stowarzyszenia WRM nie jest odosobniony. Wcześniej ukraińscy celnicy nie wpuścili także samochodu z Krzeszowic (Małopolska), którym wieziono dary dla Polaków we Lwowie i Samborze, oraz samochodu z przesyłką z Senatu RP. Senacki transport co prawda granicę przekroczył po uzupełnieniu dokumentów. Rzecznik prasowy Izby Administracji Skarbowej w Lublinie Marta Szpakowska tak wyjaśniła dziennikarzowi portalu fakty.interia.pl tę sytuację: «Nie powiadomiono ukraińskiej służby celnej wcześniej, że taka przesyłka będzie».

«Postaraliśmy się o odpowiednie dokumenty z Konsulatów Generalnych RP we Lwowie i Łucku. Listy wsparcia od nich oraz informacja o naszym przejeździe zostały przesłane na granicę kilka dni wcześniej. Ponadto Rada Miejska Ostroga przesłała Służbie Granicznej swoje pismo. Na granicy w Uhrynowie poinformowano nas, że te pisma otrzymali» – powiedział Henryk Kozak.

Stowarzyszenie WRM już po raz szósty organizuje akcję «Kresowa Paczka». «W ramach tej akcji zbieramy artykuły spożywcze, higieniczne, chemię gospodarczą itd. Zbiórki organizowane są w polskich szkołach i nie tylko – do akcji może dołączyć każdy chętny.

Bardzo duża jest ofiarność ludzi, którzy przygotowują te paczki. Nasi wolontariusze zbierają je, kompletują i własnym transportem przewożą na Ukrainę. Są one przeznaczone głównie dla osób starszych, które znajdują się w ciężkiej sytuacji materialnej i potrzebują opieki. To nie jest opieka socjalna czy pomoc humanitarna. Nie jesteśmy w stanie, jako drobne stowarzyszenie wolontariuszy, zapewnić takiej pomocy. Mamy okres świąteczny i noworoczny, traktujemy te paczki jako upominek. Wiem, że emerytura tych starszych ludzi wynosi ok. 200–300 złotych, więc staramy się im pomóc» – mówi Henryk Kozak. Odbiorcami akcji «Kresowa Paczka» jest także młodzież szkolna z partnerskich szkół na Ukrainie.

Część transportu z paczkami, po niewpuszczeniu w Uhrynowie, musiała skorzastać z innego przejścia granicznego. Została odprawiona na zasadzie «50 kg na osobę» i «Kresowa Paczka» dotarła do przyjaciół z Ukrainy.

Art. 374 Kodeksu Celnego Ukrainy przewiduje, że na teren Ukrainy można wwozić artykuły (oprócz towarów objętych akcyzą), «których łączna kwota faktury nie przekracza równowartości 500 euro i/lub których łączna waga nie przekracza 50 kg, wwożone przez obywateli na obszar celny Ukrainy w bagażu podręcznym i/lub w bagażu towarzyszącym».

Poruszając temat uregulowania prawnego wwożenia pomocy humanitarnej na teren Ukrainy, chcielibyśmy zwrócić uwagę naszych Czytelników oraz organizacji świadczących taką pomoc, że na Ukrainie obowiązuje m.in. taki akt prawny, jak Ustawa o pomocy humanitarnej. Według niej organizacja będąca beneficjentem takiej pomocy powinna być wpisana do «Rejestru jednolitego beneficjentów pomocy humanitarnej», jak np. wspomniany wyżej Caritas, a w dokumentach przewozowych należy zaznaczyć «Pomoc humanitarna. Zakaz sprzedaży».

Natalia DENYSIUK
Fot. Pixabay

Wolontersi «Волинського мотоциклетного рейду» (далі ВМР) везли зібрані ними подарунки, зокрема, до Дубна, Нетішина, Ostroga, Kuniwa, Równego та Луцька. Кордон вони перетинали в пункті пропуску Долгобичів–Угринів.

За словами голови товариства ВМР Генрика Козака, працівники митного поста «Угринів» пояснили відмову в'їзду автомобілів із пакунками тим, що гуманітарну допомогу може надавати лише організація «Карітас». «Але пакунки, які ми везли, не мали ознак гуманітарної допомоги. Це були святкові подарунки», – пояснив під час розмови з нами голова ВМР.

Нам не вдалося додзвонитися ani до керівника митного поста «Угринів», ani до чергового, тому ми звернулися за коментарем до прес-служби Головного управління ДФС у Львівській області. Тепер нас цікавило також те, чому не можна додзвонитися на митний пост. Керівник відділу комунікацій Головного управління ДФС у Львівській області Ігор Долинський пояснив, що на митному посту «Угринів» трапляються перебої з телефонним зв'язком, та пообіцяв допомогти з'ясувати ситуацію з відмовою у в'їзді автомобілів ВМР.

Згодом Ігор Долинський зателефонував до нас. За його словами, товариство «Волинський мотоциклетний рейд» мало не до кінця оформлені документи. Проте додав, що документи в цій ситуації – це другорядне питання, тому що, навіть якби з ними в товариства все було в порядку, його представники не змогли би перетнути митний пост «Угринів», адже він не призначений для перевезення вантажів на адресу юридичних осіб. З огляду на це, як зазначив Ігор Долинський, митники скерували їх на Раву-Руську, оскільки цей пункт пропуску, як Краківець і Шегині, призначений для перевезення вантажів на адресу юридичних осіб.

Випадки, коли автомобілі з подарунками від польських організацій не впускають на територію України, не поодинокі. Нещодавно українські митники не пропустили через кордон автомобіль із Кшешовіц (Малопольське воєводство), яким везли подарунки для

поляків, що живуть у Львові та Самборі, та автівку з пакунками від Сенату РП. Сенатські подарунки, щоправда, кордон таки перетнули після того, як привели в порядок супровідні документи. Речник Державної фіскальної служби в Любліні Марта Шпаковська так пояснила цю ситуацію журналісту portalu fakty.interia.pl: «Українську митну службу не повідомили заздалегідь, що такий вантаж буде».

«Ми подбали про те, щоб отримати відповідні документи від генеральних консульств Польщі у Львові та Луцьку. Листи підтримки від них та інформація, про те, що ми їхатимемо з таким вантажем, були надіслані на кордон за кілька днів до поїздки. Окрім цього, свій лист підтримки на адресу Державної прикордонної служби України надіслала Ostrozska міська рада. На кордоні в Угриніві нас поінформували, що такі листи отримали», – сказав Генрик Козак.

Товариство ВМР проводить акцію «Кресова пачка» вже вшосте.

«Ми збираємо продукти, предмети гігієни, господарську хімію та ін. Збір цих предметів відбувається передусім у польських школах, але загалом до акції можуть долучитися всі охочі. Варто відзначити дуже велику самопожертву людей, які готують ці пакунки. Наші волонтери збирають їх, комплектують і власним транспортом завозять в Україну. Пакунки призначені в основному для старших осіб, які знаходяться у скрутному матеріальному становищі. Це не соціальна опіка чи гуманітарна допомога. Ми, як невеличке товариство волонтерів, не здатні її забезпечити. Це подарунковий, який ми хочемо вручити в період свята. Я знаю, що розмір пенсії цих осіб становить близько 200–300 злотих, тому ми намагаємося їм допомогти», – зазначив Генрик Козак. У рамках акції «Кресова пачка» польські волонтери передають подарунки також партнерським школам в Україні.

Частина автомобілів ВМР після відмови в'їзду в Угриніві, поїхала на інші пункти пропуску й там перетнула кордон з Україною. Пакунки з подарунками вдалося ввезти за правилом «50 кг на особу», таким чином «Кресова пачка» потрапила до друзів в Україні.

Зазначимо, що стаття 374 Митного кодексу України передбачає, що на митну територію України в ручній поклажі та/або в супроводжуваному багажі можна ввезти товари (крім підакцизних), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро, а сумарна вага 50 кг.

Порушуючи тему законодавчого регулювання ввозу на територію України гуманітарної допомоги, ми хотіли би звернути увагу наших Читачів та організацій, котрі надають таку допомогу, на Закон України «Про гуманітарну допомогу». Згідно із цим нормативно-правовим актом, організація, яка є отримувачем, повинна бути внесена до «Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги», як, наприклад, згаданий вище «Карітас», а в товаросупровідних документах має бути позначка «Гуманітарна допомога. Продаж заборонено». Більше про це – на ст. 2 у тексті «Порядок ввезення гуманітарних вантажів на територію України».

Natalia DENYSIUK
Fot. Pixabay

Informacja wołyńska

Волинська інформація

Łuckie Centrum Informacji Turystycznej i Usług przygotowowało kalendarium tematyczne z okazji 590. rocznicy Zjazdu Monarchów Europejskich.

.....

До 590-ї річниці з'їзду європейських монархів у Луцьку Центр туристичної інформації та послуг підготував тематичний календар.

Na wysypisku śmieci we Włodzimierzu Wołyńskim znaleziono fragmenty macew.

.....

На стихійному сміттєзвалищі у Володимирі-Волинському виявили єврейські надгробні плити.

Rada Miasta Kowla dała zezwolenie na ekshumację i ponowny pochówek szczątków niemieckich żołnierzy, które zostały znalezione w pobliżu lokalnej szkoły sztuk walki.

.....

Kowelska mińska rada naдала дозвіл провести екзумацію та захоронити останки німецьких військовослужбовців, які виявили біля місцевої школи мистецтв.

Muzeum Nowoczesnej Sztuki Ukraińskiej Korsaków w Łucku, otwarte w sierpniu 2018 r., miesięcznie odwiedza około 2,5 tys. osób.

.....

Muzej сучасного українського мистецтва Корсаків у Луцьку, який відкрили в серпні 2018 р., щомісяця відвідують близько 2,5 тис. осіб.

Z cerkwi w Smolawie (rejon horochowski) skradziono ponad 200-letnie ikony.

.....

Iz cerkwi w Smolawie Horohivського району викрали ікони, яким більше 200 років.

W 15 szkołach Łucka odkryto przypadki zachorowania na odrę. W związku z tym trwające obecnie ferie zostały przedłużone o tydzień we wszystkich placówkach oświatowych.

.....

У Луцьку виявили хворих на кір у 15 школах. У зв'язку з цим у всіх навчальних закладах на тиждень продовжили зимові канікули.

Łuck i Chełm będą wspólnie poprawiały infrastrukturę drogową

Луцьк і Хелм спільно покращуватимуть дорожню інфраструктуру

W ramach projektu «Poprawa bezpieczeństwa transgranicznej infrastruktury drogowej Chełma i Łucka» główne miasto obwodu wołyńskiego otrzyma 695 tys. euro ze środków Unii Europejskiej.

У рамках проекту «Покращення безпеки транскордонної дорожньої інфраструктури Хелма і Луцька» обласний центр Волині отримає 695 тис. євро грантових коштів.

Jak poinformował pierwszy zastępca mera Łucka Hryhorij Nedopad na swoim profilu facebookowym, ta kwota oraz 10 proc. udziału własnego z budżetu miasta zostaną wydane na wyremontowanie 0,5-kilometrowego odcinka drogi na ulicy Rówieńskiej, modernizację sygnalizacji świetlnej na kilku ulicach oraz oświetlenie ulic Koniakina i Rówieńskiej.

Realizacja projektu «Poprawa bezpieczeństwa transgranicznej infrastruktury drogowej Chełma i Łucka» rozpoczęła się po spotkaniu pełniącego obowiązki mera Łucka Hryhorija Pustowita i prezydenta Chełma Jakuba Banaszka, w trakcie którego 3 stycznia w Chełmie została podpisana umowa partnerska pomiędzy oboma miastami.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020. Jak podaje portal www.chelm.pl, wartość projektu wynosi 10 mln zł, czyli ok. 2,3 mln euro. 7,5 mln zł to udział Chełma jako wiodącego partnera. Oba miasta wniosły także 10-procentowy udział własny.

W Łucku rozpoczęcie prac w ramach projektu planuje się na wiosnę b.r. – podaje Departament Współpracy Międzynarodowej i Działalności Projektowej Łuckiej Rady Miejskiej.

MW
Fot. www.lutskrada.gov.ua

Як повідомив перший заступник Луцького міського голови Григорій Недопад на своїй Facebook-сторінці, за цю суму, а також за кошти співфінансування з місцевого бюджету в Луцьку здійснять капітальний ремонт ділянки дороги на вулиці Рівненській протяжністю 0,5 км, модернізують систему світлофорного регулювання дорожнім рухом та оновлять вуличне освітлення на вулицях Конякіна й Рівненській.

Аби реалізація проекту «Покращення безпеки транскордонної дорожньої інфраструктури Хелма і Луцька» стала можливою, 3 січня в Хелмі виконувач повноважень Луцького міського голови Григорій Пустовіт і президент Хелма Якуб Банашек підписали відповідну угоду.

Проект, який отримає фінансування ЄС на заходи в Луцьку та Хелмі, реалізовуватимуть згідно з Програмою транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020. Загальна вартість проекту, як повідомляє портал www.chelm.pl, становить 10 млн злотих, тобто близько 2,3 млн євро. 7,5 млн злотих отримає Хелм як головний партнер проекту. І Луцьк, і Хелм дофінансують 10% вартості робіт із міських бюджетів.

Очікується, що роботи в рамках проекту в Луцьку розпочнуться навесні цього року. Про це повідомляє Управління міжнародного співробітництва та проектної діяльності Луцької міської ради.

BM
Фот. www.lutskrada.gov.ua

Litewskie utworzyły Rzeczpospolitą Obojga Narodów, jedno z największych i najsilniejszych w tym czasie państw w Europie. Miało ono wspólnego monarchę, herb, sejm, walutę oraz politykę zagraniczną, zachowano natomiast odrębność skarbu, urzędów, wojska i sądownictwa.

16 sierpnia 2019 r. minie 100. rocznica wybuchu I powstania śląskiego. Wszystkie trzy powstania śląskie wybuchły po zakończeniu I wojny światowej, w okresie formowania się niepodległego Państwa Polskiego. Powstania przyczyniły się do tego, że znacznie większa niż pierwotnie planowano część Górnego Śląska znalazła się w granicach II Rzeczpospolitej. Przywódcami powstań byli Alfons Zgrzebniok i Wojciech Korfanti.

W 2019 r. zostanie uhonorowana organizacja – Liga Morska i Rieczna. Została utworzona 100 lat temu jeszcze pod nazwą Liga Żegluga Polskiej. Była polską organizacją społeczną, która stawiała sobie za cel propagowanie spraw morskich i wagi uzyskanego dostępu do morza w odrodzonym po I wojnie światowej Państwie Polskim. Wspierała także organizację i rozbudowę zarówno polskiej floty morskiej, jak i rzecznej.

Rok 2019 będzie rokiem Matematyki (stulecie powstania Polskiego Towarzystwa Matematycznego – założone 2 kwietnia 1919 r.). To wyróżnienie ma na celu uhonorowanie ogromnych osiągnięć polskich matematyków, a także docenienie znaczenia tej dziedziny nauki dla rozwoju nowoczesnego społeczeństwa.

W 2019 r. obchodzone będą: 150. rocznica urodzin dramaturga, malarza, architekta Stanisława Wyspiańskiego oraz malarza Józefa Mehoffera, 210. rocznica urodzin poety i dramaturga Juliusza Słowackiego, 130. rocznica urodzin pisarki Marii Dąbrowskiej i 170. rocznica urodzin malarza Józefa Chełmońskiego.

W lutym mija 30. rocznica rozpoczęcia obrad Okrągłego Stołu w Warszawie z udziałem przedstawicieli rządu i opozycji, w marcu – 20. rocznica przyjęcia Polski do NATO, w maju – 15. rocznica przyjęcia Polski do Unii Europejskiej, we wrześniu – 80. rocznica agresji Niemiec i ZSRR na Polskę.

Piotr KOWALIK,
nauczyciel skierowany do Łucka przez ORPEG
Fot. Wikipedia, Agencja Gazeta

str. 1

450 років тому Королівство Польське і Велике князівство Литовське, дві об'єднані між собою союзом, але водночас незалежні держави, утворили Річ Посполиту Обох Народів. Це була одна з найбільших і найсильніших на той час держав у Європі. Спільними були монарх, герб, уряд, валюта й закордонна політика. Окремими залишалися фінанси, адміністрація, військо та суд.

16 серпня 2019 р. мине 100 років від початку I Сілезького повстання. Усі три Сілезькі повстання відбулися після закінчення Першої світової війни, у період формування незалежної польської держави. Унаслідок цих повстань до складу Другої Речі Посполитої відійшла значно більша, ніж планувалося раніше, частина Верхньої Сілезії. Керували повстаннями Альфонс Згжебньок і Войцех Корфанти.

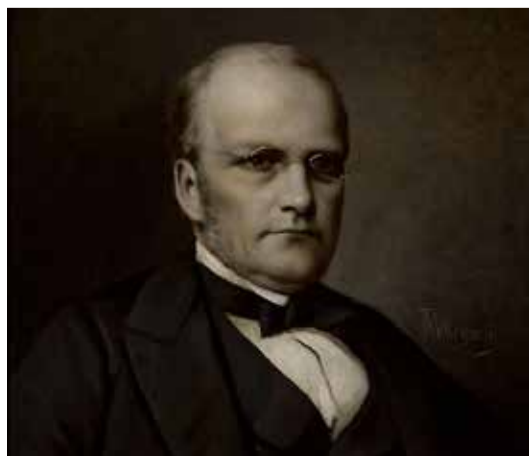
У 2019 р. буде відзначена Морська і річкова ліга. Її створили 100 років тому як Лігу польського судноплавства. Це була польська громадська організація, яка мала на меті пропагувати мореплавання та важливість доступу до моря, який отримала відроджена після Першої світової війни польська держава. Також вона розбудовувала як морський, так і річковий польський флот.

2019-й стане для Польщі роком математики з огляду на 100-річчя заснування Польського математичного товариства (2 квітня 1919 р.). Вшанування математики підкреслює великі досягнення польських математиків і значення цієї галузі науки для розвитку сучасного суспільства.

У 2019 р. у Польщі відзначатимуть 150-річчя від дня народження драматурга, художника, архітектора Станіслава Виспяńskiego та художника Юзефа Мегоффера, 210-річчя від дня народження поета і драматурга Юліуша Словацького, 130-річчя від дня народження письменниці Марії Домбровської та 170-річчя від дня народження художника Юзефа Хелмонського.

У лютому мине 30 років від початку засідань Круглого столу у Варшаві за участю представників влади й опозиції, у березні – 20-та річниця прийняття Польщі до НАТО, в травні – 15-та річниця прийняття Польщі до Європейського Союзу, у вересні – 80-та річниця нападу Німеччини й РСРП на Польщу.

Пьотр КОВАЛИК,
учитель, скерований до Луцька організацією ORPEG
Фот. Wikipedia, Agencja Gazeta

Wydział Kultury Rady Miasta Łuck
Centrum Kultury w Lublinie
Towarzystwo Kultury Polskiej im. Tadeusza Kościuszki

ogłaszają

XII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej dla mieszkańców Ukrainy

Pod patronatem Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku
Prezydenta Miasta Lublin
Organizatorzy ubiegają się o patronat
Rady miasta Łuck
Patronat medialny – gazeta «Monitor Wołyński»

Założenia ogólne:

1. XII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej dla mieszkańców Ukrainy odbędzie się **pod koniec lutego 2019 r.** O godzinie i miejscu prowadzenia konkursu zainteresowane osoby zostaną zawiadomione później. Konkurs jest imprezą otwartą, przeznaczoną dla osób mieszkających na stałe lub czasowo na Ukrainie.

2. Celem konkursu jest propagowanie literatury polskiej na Ukrainie oraz integracja Polaków i Ukraińców, doskonalenie warsztatu artystycznego, konfrontacja dokonań twórczych.

3. Laureaci Konkursu wytypowani podczas eliminacji wezmą udział w XII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, które odbędą się w Lublinie (Polska).

4. Laureaci XI Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa kwalifikowani są bezpośrednio do udziału w XII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, bez udziału w eliminacjach konkursowych.

5. Laureatom delegowanym z Ukrainy do udziału w XII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa organizatorzy zapewniają transport z Łucka do Lublina i z powrotem oraz noclegi i wyżywienie w czasie pobytu w Polsce.

6. Laureaci delegowani z Ukrainy do udziału w XII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa w celu uzyskania wizy do Polski na 2 tygodnie przed wyjazdem (najpóźniej – w dniu 15 marca 2019 r.) muszą posiadać ważny paszport zagraniczny. Posiadaczom paszportów zagranicznych starego typu zostanie okazane wsparcie w otrzymaniu wizy.

7. W przypadku braku ważnego paszportu zagranicznego we wskazanym dniu organizatorzy zastrzegają sobie prawo zamiany wytypowanych nagrodzonych laureatów, wyróżnionymi posiadającymi ważny paszport.

Warunki uczestnictwa:

- ukończone 15 lat;
- przygotowanie repertuaru nieprezentowanego w poprzednich konkursach;
- przygotowanie repertuaru z zakresu literatury polskiej w języku polskim lub ukraińskim.

Wykonawca może reprezentować tylko jedną instytucję (np. szkołę, ośrodek kultury, klub);
- **zgłoszenie odbywa się do dnia 20 lutego 2019 r.** poprzez złożenie KARTY UCZESTNIKA lub zgłoszenie telefoniczne

Zgłoszenia przyjmują Sofia Muliar (tel.: +38 0979874574) i Natalija Katrencikova (natalija.katrencikova@gmail.com).

Kategorie konkursu:

A. TURNIEJ RECYTATORSKI

1. Repertuar uczestników obejmuje 2 utwory poetyckie w całości lub fragmentach lub 1 utwór poetycki i fragment prozy z **literatury polskiej** prezentowane w języku polskim lub ukraińskim;

2. O jakiegokolwiek zmianie repertuaru na każdym z etapów konkursu uczestnicy muszą natychmiast poinformować organizatorów;

3. Łączny czas wykonania nie może przekroczyć 6 minut.

Uwaga: Przekroczenie limitu czasu przez wykonawcę może spowodować wyłączenie go z oceny przez Jury.

Zagalne zasady:

1. XII Deklamatorski konkurs polskiej poezji i prozy dla мешканців України відбудеться **наприкінці лютого 2019 р.** Про остаточні дату та місце проведення konkursu зацікавлені особи будуть повідомлені пізніше. Konkurs – це відкритий захід, призначений для тих, хто постійно або тимчасово проживає в Україні.

2. Мета konkursu – промоція польської literatury в Україні, а також інтеграція українців і поляків, вдосконалення artystycznych wmiń, співставлення творчих досяgnięń.

3. Laureaci, відібрани на konkursі в Луцьку, візьмуть участь у XII Польсько-українських зустрічах майстрів слова в Любліні (Польща).

Управління культури Луцької міської ради
Центр культури в Любліні
Товариство польської культури імені Тадеуша Костюшка

оголошують

XII Декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України

Під патронатом Генерального консула Республіки Польща в Луцьку
Президента міста Любліна
Організатори клопочуться про патронат
Луцької міської ради
Медійний патрон – газета «Волинський монітор»

4. Laureaci XI Польсько-українських зустрічей майстрів слова допускаються до участі у XII Польсько-українських зустрічах майстрів слова без проходження конкурсного відбору.

5. Laureatom, делегованим з України до участі у XII Польсько-українських зустрічах майстрів слова, організатори забезпечують перевезення з Луцька до Любліна та назад, нічліги та харчування під час перебування в Польщі.

6. Laureaci, делеговані з України до участі у XII Польсько-українських зустрічах майстрів слова, за 2 тижні до фіналу (найпізніше 15 березня 2019 р.) повинні мати дійсний закордонний паспорт. Власникам закордонних паспортів старого зразка буде надана допомога в отриманні візи.

7. Якщо котрийсь із лауреатів у вказаний день не матиме дійсного закордонного паспорта, організатори мають право замінити його однією з осіб, відзначених у конкурсній заявці, яка матиме дійсний закордонний паспорт.

Умови участі:

- мати повні 15 років;
- приготувати репертуар, якого учасник не представляв у попередніх конкурсах;
- до репертуару мають входити твори польської literatury польською або українською мовою. **Виконавець може представляти лише одну інституцію** (наприклад, навчальний заклад, дім культури чи клуб);
- **зголошення до участі відбувається до 20 лютого 2019 р.** шляхом заповнення АНКЕТИ УЧАСНИКА (безпосередньо або за телефоном).

Зголошення приймають Софія Муляр (тел. +38 0979874574) та Наталія Катренчікова (natalija.katrencikova@gmail.com).

Конкурсні категорії

A. ДЕКЛАМАТОРСЬКИЙ ТУРНИР

1. Repertuar учасників має складатися з 2 поетичних творів чи їхніх фрагментів або з 1 поетичного твору та 1 фрагменту прози з **польської literatury** польською або українською мовою.

2. Про будь-яку зміну репертуару на будь-якому з етапів konkursu учасники повинні негайно повідомити організаторів.

3. Загальний час виконання не може перевищувати 6 хвилин.

Увага! Перевищення виконавцем часового ліміту може призвести до його виключення з оцінюваних учасників konkursu.

Іспит із польської мови на сертифікат: триває реєстрація

9 та 10 березня 2019 р. на базі Луцької спеціалізованої школи № 1 відбудеться державний сертифікаційний іспит із польської мови для підлітків віком 14–18 років на рівнях B1 та B2.

Про це повідомляє unekostudy.com.

Реєстрація на іспит триватиме до 1 лютого 2019 р.

Заповнити формуляр можна на сайті: unekostudy.com.

Вартість іспиту складає 90 євро.

Особі, котрі успішно його здадуть,

повинні будуть заплатити додатково 20 євро за сертифікат.

Контакти координаторів: 0668855659, 0961229070, 0934348805, certyfikatpolski@ukr.net.

Ocaleni od zapomnienia: Nina Ossowska

Повернуті із забуття: Ніна Оссовська

Kontynuując cykl artykułów o nauczycielach II Rzeczypospolitej, represjonowanych przez władze radzieckie w latach 1939–1941, proponujemy naszym Czytelnikom szkic o Ninie Ossowskiej, która pracowała jako nauczycielka w Moszczanicy Małej, Stójle i w Ostrogu.

Продовжуючи цикл статей про вчителів Другої Речі Посполитої, репресованих радянською владою в 1939–1941 рр., пропонуємо нашим Читачам нарис про Ніну Оссовську, яка працювала вчителькою в Малій Мощаниці, Стійлі та Острозі.

Nina Ossowska (z domu Naruszewicz) urodziła się w 1908 r. we wsi Żerebki w powiecie starokonstantynowskim guberni wołyńskiej. Jej ojciec, Pankratij Naruszewicz, był księdzem prawosławnym. Zmarł w 1910 r. Wiadomo, że na początku II wojny światowej matka Niny, Anna Naruszewicz (c. Arsentija, ur. w 1868 r.) i siostra Halina (ur. 1901 r., po ślubie Tatarowska) mieszkały w Wilnie.

W 1928 r. Nina Ossowska ukończyła seminarium nauczycielskie. Do 1933 r. pracowała jako nauczycielka w Moszczanicy Małej w powiecie zdołbunowskim.

We wrześniu 1933 r. Ossowska została skierowana na stanowisko nauczyciela do szkoły powszechnej we wsi Stójło w powiecie zdołbunowskim (obecnie część wsi Międzyrzecz w rejonie ostrogskim). W tej miejscowości, położonej w pobliżu granicy z USRR, znajdowała się strażnica Korpusu Ochrony Pogranicza. Młodą nauczycielkę od razu poinformowano, że będzie kształcić żołnierzy KOP-u, którzy służyli w strażnicach «Stójło» i «Bór». Później, w czasie przesłuchania, Nina Ossowska powiedziała funkcjonariuszom NKWD, że większość żołnierzy pochodziła z Kresów Wschodnich i źle знаła język polski. Uczęszczali oni do szkoły dwa razy w tygodniu. Oprócz polskiego, uczyli się matematyki, historii i geografii.

Ok. 1934 r. dowództwo obu strażnic KOP-u przejął Aleksander Makochoński, który prowadził aktywną działalność społeczną. Dzięki niemu we wsiach Bór i Stójło zorganizowano ośrodki Związku Strzeleckiego, do których przynależała miejscowa młodzież polska. Ninę Ossowską mianowano referentką ds. wychowania i działalności kulturowo-oświatowej ośrodków. Z udziałem Makochońskiego i Ossowskiej odbywały się lokalne obchody wszystkich świąt państwowych II Rzeczypospolitej. Makochoński przedstawił Ninie porucznika wywiadu polskiego Pawła (imię jest nam nieznane). Obaj często bywali u niej w domu. W czasie tych spotkań zwykle omawiali bieżące problemy, a także różne wydarzenia mające miejsce we wsi Stójło, zwłaszcza nielegalne łowienie ryb w Wilii przez miejscowych chłopów.

W tymże 1934 r. mąż Niny, Stanisław Ossowski s. Leona, pracujący w Urzędzie Pocztowym w Ostrogu, stracił pracę i przeprowadził się do żony. Małżeństwo niejednokrotnie jeździło do starosty powiatowego w Zdołbunowie żywiąc nadzieję, że pomoże Stanisławowi w znalezieniu pracy. W końcu mężczyzna otrzymał stanowisko księgowego w gminach Sijańce oraz Nowomalini i zamieszkał w Mylatynie. Małżonkowie mieli dyskomfort z powodu życia w separacji. Razem byli tylko podczas wakacji, w innym czasie wspólnie spędzali weekendy w Ostrogu, gdzie zatrzymywali się na stacji czy w hotelu. Nina Ossowska w zeznaniach pisała: «Było to nasze życie rodzinne» i chociaż oboje kochaliśmy dzieci i życie rodzinne, w takich warunkach nie chciałam być matką».

Należy podkreślić, że studiując akta śledztwa w sprawie bohaterki tego artykułu można zrozumieć sytuację kobiet w ówczesnym polskim społeczeństwie. Nina Ossowska była osobą wykształconą, pracowała, była mężatką, ale z tego powodu, że mieszkała sama, była napastowana przez wojskowych, z którymi musiała współpracować. We własnoręcznie napisanym zeznaniu zaznaczyła: «Uprzejmości naszych żołnierzy już mnie dręczyły, prawie każdy z nich uważał, że jeżeli jestem na granicy sama, bez męża, to wolno im zalecać się do mnie. Trzeba było lawirować, aby nie narobić sobie wrogów».

Stanisław Ossowski ukończył kurs dla pracowników poczty i marzył o powrocie do pracy w Urzędzie Pocztowym. Małżonkowie postanowili w końcu wyjaśnić, z jakich powodów został zwolniony, więc zwrócili się do Dyrekcji Pocztowej w Lublinie. Okazało się, że w aktach osobowych Stanisława Ossowskiego był wpis «niegodny zaufania», zrobiony po procesie sądowym, w którym oskarżono go o oszczerstwo wobec kierownika

Urzędu Pocztowego. Ponieważ Nina знаła Aleksandra Makochońskiego i innych oficerów KOP-u oraz wywiadu polskiego, zwróciła się do nich o pomoc w uniewinnieniu męża. Wszyscy obiecali pomoc, ale sytuacja Ossowskich do 1939 r. nigdy nie uległa zmianom. Po ustanowieniu władzy radzieckiej Stanisław uciekł do Równego, gdzie ukrywał się u krewnych Niny, mieszkających przy ulicy Piłsudskiego 18.

26 września 1939 r. grupa operacyjna NKWD w Ostrogu otrzymała donos przewodniczącego komitetu gminy Sijańce, stwierdzający, że nauczycielka Nina Ossowska pracowała w wywiadzie polskim. Z akt śledztwa wynika, że bohaterka tego artykułu właśnie wtedy została wezwana do Oddziału Rejonowego NKWD w Ostrogu. Pierwsze przesłuchania odbyły się 26–27 września 1939 r., a własnoręcznie napisane zeznania datowane są 28 września 1939 r. W protokole przesłuchania z 27 października 1939 r. śledczy NKWD dwukrotnie podkreślili kredkami niebieskiego i czerwonego koloru fakt, że Nina Ossowska, z pochodzenia Rosjanka, po wyjściu za mąż w 1930 r. przeszła na katolicyzm. Tym razem naszej bohaterce udało się uniknąć więzienia, a nawet wkrótce zajęła stanowisko nauczycielki w szkole średniej nr 4 w Ostrogu.

18 marca 1940 r. Ostrogski Oddział Rejonowy NKWD po raz drugi aresztował Ossowską i osadził w więzieniu w Równem. Podejrzewano ją o kontakty z pracownikami Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego. W postanowieniu o jej aresztowaniu napisano, że w ciągu kilku lat była tajną współpracowniczką wywiadu polskiego i prowadziła działalność prowokacyjną wśród chłopów i nauczycieli w powiecie zdołbunowskim.

Bohaterka musiała przeżyć wiele nocnych przesłuchań, o czym świadczą protokoły. Na przykład przesłuchanie z 26 marca 1940 r. zaczęło się o 21.00, a skończyło się o 2.00 w nocy 27 marca. W ciągu pięciu godzin śledczy zadali uwięzionej sześć krótkich pytań i otrzymali sześć krótkich odpowiedzi.

Decyzją Kolegium Specjalnego NKWD ZSRR z dnia 11 października 1940 r. Ossowska została uznana za «element społecznie niebezpieczny» i skazana na osiem lat pozbawienia wolności. Karę odbywała w obozie «Karlag». Wiadomo, że jako obywatelka Rzeczypospolitej została zwolniona z łagru na mocy Układu Sikorski-Majski z 1941 r. oraz skierowana na miejsce stałego zamieszkania do obwodu taszkienckiego.

Według postanowienia Prokuratury Obwodu Rówieńskiego z dnia 28 grudnia 1989 r. Nina Ossowska została zrehabilitowana. Dalsze losy bohaterki tego szkicu nie są nam znane.

Narodziła się Nina Ossowska (urodzona Naruszewicz) 1908 r. w wsi Żerebki Starokostantynińskiego powiatu Wołyńskiej gubernii w rodzinie священника. Її батько Панкратій Нарuszewicz помер 1910 р. Відомо, що на початку Другої світової війни матір Нині Анна Арсентівна Нарuszewicz (1868 р. н.) та її сестра Галина (1901 р. н., у шлюбі Татаровська) мешкали у Вільні.

1928 р. Ніна Оссовська закінчила вчительську семінарію. З того часу до 1933 р. вона працювала вчителькою в Малій Мощаниці Здоłбунівського повіту.

У вересні 1933 р. Ніна Оссовська прибула на посаду вчителя в загальноосвітню школу в селі Стійло Здоłбунівського повіту (нині в складі села Межиріч Острозького району). У цьому населеному пункті, який знаходився поблизу кордону з УРСР, містилася стражниця Корпусу охорони прикордоння (КОП). Молоду вчительку відразу поставили до відома, що вона навчатиме грамоті солдатів КОПу, які служили у вартях (стражницях) «Стійло» та «Бір». Пізніше під час допиту Ніна Оссовська сказала енкаведистам, що більшість копівців були вихідцями зі Східних Кресів і погано знали польську. До школи вони приходили двічі на тиждень. Окрім польської мови, вивчали арифметику, історію та географію.

Приблизно у 1934 р. обидві варті КОПу очолював Олександр Макогонський, який відразу ж розпочав активну громадську діяльність. Завдяки йому в селах Бір та Стійло організували осередки Союзу стрільців, до яких належала місцева польська молодь. Ніну Оссовську призначили референтом із виховання та культурно-просвітницької діяльності цих осередків. За участі Макогонського та Оссовської відбувалися відзначення всіх державних свят Другої Речі Посполитої. Макогонський познайомив Ніну з поручиком польської розвідки Павляком (ім'я невідоме). Обоє часто бували в неї вдома. Під час таких зустрічей вони обговорювали робочі питання, а також різні події в Стійлі, зокрема нелегальний вилів селянами риби у Вілії.

Того ж 1934 р. чоловік Нині, Станіслав Леонович Оссовський, який працював на поштово-відділенні в Острозі, втратив роботу й переїхав до дружини у Стійло. Подружжя неодноразово їздило до здоłбунівського повітового староства в надії, що він посприє у працевлаштуванні Станіслава. Врешті чоловік отримав роботу рахівника Сіянецької та Новомалинської гмін й оселився в Милятині. Родину не влаштувало роздільне проживання. Разом вони проводили лише канікули, в інший час на вихідних приїздили до Острога, де зупинялися у найманій квартирі чи го-

тельному номері. Ніна Оссовська в зізнаннях писала: «Это была наша «семейная жизнь» и хотя мы обоим очень любили детей и семейную жизнь, в таких условиях я не могла желать быть матерью».

Відзначимо, що завдяки архівно-слідчій справі героїні цього нариса можна зрозуміти становище жінки в тогочасному польському суспільстві. Ніна Оссовська мала освіту, державну роботу, перебувала у шлюбі, але через те, що мешкала одна, була об'єктом домагань військовослужбовців, із якими їй доводилося працювати. У власноруч написаному зізнанні вона зазначила: «Любезности наших коповских военных уже мне надоели, почти каждый из них считал, что раз я на границе одна без мужа, то и можно поухаживать. Надо было лавировать, чтобы не нажать врага».

Станіслав Оссовський закінчив поштарські курси і хотів повернутися на роботу до поштового відділення. Врешті подружжя вирішило з'ясувати причину його звільнення, звернувшись до поштової дирекції в Люблін. Виявилось, що в особовій справі Станіслава Оссовського була відмітка «неблагонадійний», зроблена так званою двійкою після судового процесу, на якому його звинуватили в наклепі на керівника поштового відділення. Оскільки Ніна була знайома з Олександром Макогонським й іншими офіцерами КОПу та польської розвідки, вона звернулася до них за допомогою, аби виправдати чоловіка. Всі обіцяли допомогти, але ситуація Оссовських так до 1939 р. і не змінилася. З приходом радянської влади Станіслав перейшов на нелегальне становище і втік до Рівного, де перебував у родичів Нині, які жили на вулиці Пілсудського, 18.

26 вересня 1939 р. до оперативної групи НКВС в Острозі надійшла заява голови волосного комітету Сіянецького, в якій він зазначав, що вчителька Ніна Оссовська працювала в польській розвідці. Очевидно, саме тоді її викликали до райвідділу НКВС, адже перші допити датують 26–27 вересня 1939 р., а на написаних власноруч зізнаннях зазначена дата 28 вересня 1939 р. У протоколі допиту від 27 жовтня 1939 р. слідчі НКВС двічі підкреслили олівцями синього та червоного кольорів те, що Ніна Оссовська, росіянка за національністю, після одруження у 1930 р. прийняла католицизм. Тоді їй вдалося вийти на волю і навіть пізніше працевлаштуватися вчителькою в середню школу № 4 в Острозі.

18 березня 1940 р. Острозький райвідділ НКВС удруге арештував Ніну Оссовську й доставив до в'язниці в Рівному. Її підозрювали у зв'язках із працівниками 2-го відділу Головного штабу Війська Польського. У постанові на її арешт зазначено, що вчителька впродовж кількох років була секретним співробітником польської розвідки й вела провокаторську діяльність серед селян і вчителів Здоłбунівського повіту.

Жінці довелося пережити не один нічний допит, про що свідчать протоколи. Наприклад, допит від 26 березня 1940 р. розпочато о 21.00, а завершено о 2.00 27 березня. За п'ять годин слідчі поставили ув'язненій шість коротких запитань та отримали шість коротких відповідей.

11 жовтня 1940 р. Особлива нарада при НКВС СРСР засудила Ніну Оссовську до восьми років позбавлення волі як соціально-небезпечного елемента. Термін покарання жінка відбувала в таборі «Карлаг». Відомо, що після підписання в 1941 р. угоди Сікорський-Майський її, як громадянку Польщі, амністували та скерували на постійне місце проживання до Ташкентської області.

Заключенням Рівненської обласної прокуратури від 28 грудня 1989 р. Ніну Панкратівну Оссовську реабілітували. Її подальша доля нам не відома.

... Szlakiem Wołyńskich Krzyży wokół Huty Stepańskiej z Januszem Horoszkiewiczem ...

Kołki nad Styrem

Fotoreportaż dedykuje Polakom i Ukraińcom, spalonym przez banderowców razem z kościołem w Kołkach.

Parafia w Kołkach pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny przed samą wojną liczyła ponad 3200 wiernych. Obejmowała rozległą okolicę, była też siedzibą dekanatu. Po opuszczeniu Kołek przez Niemców banderowcy ogłosili powstanie Republiki Kołkowskiej. Wyłapano wówczas pozostałych Polaków, zamknięto ich w kościele i spalono – ponad 40 osób. Działo się to 16 czerwca 1943 r.

Jan Twardowski z Milaszewa k. Kołek, miał cztery córki i syna. Jedną z jego córek, Marianna, wyszła za Ukrainca o imieniu Roman, mieli troje dzieci. Polaków z Kołek ewakuowała samoobrona z Przebraża. Roman nie chciał uciekać z Polakami, był miejscowym, więc się nie obawiał. Żona zdecydowała się też nie uciekać. Wszystko działo się bardzo szybko. Banderowcy zamknęli ich razem z innymi w kościele i spalili.

Kiedy przyszli Sowieci, siostra Marianny, Antonina, pojechała do Kołek, żeby dowiedzieć się o rodzinę. Miejscowi opowiedzieli jej, że Roman był nakłaniany przez banderowców do zabicia żony i córki. Obiecano mu, że wypuszczą go razem z synami. Ten szlachetny człowiek nie uczynił tego,

spłonął razem ze swoją rodziną w kościele. Roman to sól ziemi ukraińskiej, jej sumienie i człowieczeństwo.

Jakże inną postawę przyjął przedwojenny sekretarz gminy, Saczkowski. Wcześniej dla interesu i kariery przeszedł na katolicyzm, pozostawiając nie tylko wiarę, ale i swoje nazwisko – Saczko. Podczas wojny wrócił do prawosławia, powiesił swoją żonę Polkę i przystał do banderowców.

1. Miejsce po kościele z wielką życzliwością pokazali mi Ukraińcy z Kołek.
2. Ten plac to teren cmentarza katolickiego w Kołkach, częściowo zabudowany.
3. Krzyż na cmentarzu w Kołkach.
4. Na cmentarzu pozostały fragmenty nagrobków i krzyży.

Tekst i zdjęcia: Janusz HOROSZKIEWICZ

P. S.: Zainteresowani mogą uzyskać więcej informacji pod adresem mailowym: janusz-huta-stepanska@wp.pl

Колки на Стирі

Цей фоторепортаж я присвячую полякам і українцям, яких бандерівці спалили разом із костелом у Колках.

Парафія Успіння Пресвятої Діви Марії в Колоках перед початком війни нараховувала понад 3200 вірян. Вона охоплювала велику територію, була центром деканату. Після того, як німці покинули Колки, бандерівці проголосили Колківську республіку. Тоді переловили поляків, котрі залишилися в містечку, зачинили їх у костелі і спалили – понад 40 осіб. Це сталося 16 червня 1943 р.

Ян Твардовський із колонії Миляшів біля Колок мав чотирих дочок і сина. Одна з його доньок, Маріанна, вийшла заміж за українця Романа, вони мали трьох дітей. Поляків із Колок евакуювала самооборона з Пшебража. Роман не захотів утікати з поляками, бо був місцевим і не боявся. Дружина вирішила теж не втікати. Все відбулося дуже швидко. Бандерівці зачинили їх разом з іншими в костелі та спалили.

Коли прийшли совети, сестра Маріанни, Антоніна, поїхала до Колок, щоби довідатися про долю родичів. Місцеві розповіли їй, що бандерівці намовляли Романа вбити дружину й дочку. Обіцяли, що відпустять його разом із синами. Чоловік не пристав на таку пропозицію

і згорів разом із близькими в костелі. Роман – сіль української землі, її сумління і людяність.

Протилежну позицію прийняв передвоєнний секретар гміни Сачковський. Попередньо для вигоди і кар'єри він перейшов у католицизм, покинувши не лише віру, але й батьківське прізвище Сачко. Під час війни повернувся у православ'я, повісив свою дружину-польку й пішов у бандерівці.

1. Місце, де був костел, люб'язно показали мені українки з Колок.
2. Ця площа – територія католицького кладовища в Колоках, нині частково забудована.
3. Хрест на кладовищі в Колоках.
4. На цвинтарі залишилися фрагменти нагробків і хрестів.

Текст і фото: Януш ГОРОШКЕВИЧ

P. S.: Усі зацікавлені можуть отримати більше інформації за мейлом: janusz-huta-stepanska@wp.pl

1

2

3

4

Українські kartki bożonarodzeniowe

Українські різдвяні листівки

Kartki pocztowe na Boże Narodzenie i Nowy Rok wprowadzone zostały do obiegu w tym samym czasie co zwykle ilustrowane pocztówki. Na przełomie XIX i XX wieku wiele ukraińskich kartek świątecznych ukazywało się m.in. w krakowskim wydawnictwie «Salon Malarzy Polskich».

Na terenach Imperium Rosyjskiego pierwsze otwarte kartki pocztowe z ilustracjami pojawiły się w 1894 r., a w Austro-Węgrzech trochę wcześniej – w latach 70. XIX wieku. Od końca XIX wieku, kiedy wydawanie pocztówek było już zjawiskiem powszechnym, a kartki z życzeniami z okazji Bożego Narodzenia, Nowego Roku i innych świąt stały się dobrą tradycją, wiele zakładów wydawało rozmaite pod względem ilustracji i sposobów druku świąteczne pocztówki. Do ich opracowania wydawcy angażowali najwybitniejszych ówczesnych malarzy.

Najlepsze pocztówki uznawane były za wytworony prezent, znak przychylności i szczególnej uwagi. Kartki noworoczne i bożonarodzeniowe są ciekawe pod względem poznawczym i artystycznym, dzięki nim dowiadujemy się o ukraińskich tradycjach i zwyczajach z początku XX wieku. Wydawanie kartek świątecznych, jak również wszystkich pozostałych kartek pocztowych, przyczyniło się do rozwoju ukraińskiej kultury.

Na kartkach noworocznych i bożonarodzeniowych wydawcy zamieszczali: symbole Świąt Bożego Narodzenia, dzieci, koledników, zwierzęta, anioły, noworoczne ozdoby, ornamente ludowe i oczywiście Świętego Mikołaja.

Na początku XX wieku tworzeniem kartek noworocznych i bożonarodzeniowych, czasem o charakterze patriotycznym, zajmowało się wielu ukraińskich twórców i malarzy. Wśród artystów, którzy w swojej twórczości nie ominęli tego typu pocztówek,

byli: Osyp Kuryła, Antin Manastyrski, Olena Kulczycka, Swiatosław Hordyński, Julian Krajkiwski, Jarosław Pstrak, Wasyl Diadyniuk, Edward Kozak i inni.

Dość często na kartkach ukraińskich wydawców, w celu przekształcenia ich na świąteczne, po prostu drukowano odpowiednie życzenia: «З Новим роком» albo «З Різдва Христовим». Tak czynił np. znany kijowski wydawca Dmytro Markow. Wśród ukraińskich wydawnictw w Galicji najbardziej znane kartki bożonarodzeniowe ukazywały się w zakładzie Jakuba Orensteina «Hałycka Nakładnia» w Kołomyi, w wydawnictwach «Sojuznyj Bazar», «Rusalka», «Sokilskyj Bazar», Hryhorija Hanulaka i wielu innych.

Szczególnie warto wyróżnić krakowskie wydawnictwo «Salon Malarzy Polskich», które wydawało dużo niezwykle pięknych ukraińskich kartek świątecznych. W ich produkcji stosowano technikę kolażu lub łączono różne techniki. Były to pocztówki o charakterze patriotycznym, często zamieszczano na nich ukraińskie znaki heraldyczne, niebiesko-żółte kolory, co trudno było sobie wyobrazić na terenie Imperium Rosyjskiego, zwłaszcza do rewolucji 1905 r., gdzie zakazywano stosowania języka ukraińskiego i karano za przywiązanie do ukraińskiej kultury i tradycji.

Wiktor LITEWCZUK

Ilustracje: 1. Z Nowym Rokiem. Wydawnictwo Dmytra Markowa, Kijów, ok. 1910 r. 2. Na Nowy Rok mnohaja літа. Wydawnictwo «Salon Malarzy Polskich», Kraków, 1905–1910. 3. Wesolych Świąt! Halicz, 1905 r.

Rіздяно-новорічна листівка з'явилася одночасно з появою в поштовому обігу ілюстрованих поштівок. У великих об'ємах наприкінці XIX – на початку XX ст. українські вітальні листівки друкувало, зокрема, краківське видавництво «Салон польських художників».

На теренах Російської імперії перші відкриті поштові листи з ілюстраціями з'явилися в 1894 r., на території Австро-Угорської імперії – ще 1870-х років. Із кінця XIX ст., коли видавництво поштових листівок було поширеним явищем, а листівки до Різдва Христового, Нового року та інших свят стали доброю традицією, багато видавництв виготовляли різноманітні за сюжетами та способом друку вітальні листівки. До їх підготовки видавці залучали найвідоміших художників свого часу.

Найкращі зразки листівок сприймали як вишуканий подарунок, знак прихильності та особливої уваги. Новорічні та різдвяні листівки становлять значний пізнавальний та художній інтерес, ознайомлюють нас із традиціями та звичаями українського народу початку XX ст. Їх видання, як і загалом ілюстрованих поштових листівок, сприяло поширенню та розвитку української художньої культури.

Для новорічних та різдвяних листівок видавці використовували найрізноманітніші сюжети: різдвяні символи, дітей, колядників, тварин, янголят, новорічні прикраси, національні орнаменти і, звичайно, Святого Миколая.

На початку XX ст. створенням новорічних та різдвяних листівок, інколи з патріотичним підтекстом, займалися багато українських видавців та художників. Серед митців, які у своїй творчості не минули цей вид поштівок, найвідомішими були Осип Курилас, Антін Манастир-

ський, Олена Кульчицька, Святослав Гординський, Юліан Крайківський, Ярослав Пстрак, Василь Дядинок, Едвард Козак та багато інших.

Досить часто на листівках українських видавців для створення вітальної листівки просто друкували відповідне привітання: «З Новим роком» чи «З Різдва Христовим». Найчастіше до таких прийомів вдавався відомий київський видавець Дмитро Марков. Серед українських видавництв на Галичині найвідоміші різдвяні листівки робили в закладах Якова Оренштайна «Галицька накладня» у Коломиї, «Союзний базар», «Русалка», «Сокільський базар», у видавництві Григорія Гануляка та багатьох інших.

Особливо варто відзначити краківське видавництво «Салон польських художників», яке у великих об'ємах видавало надзвичайно ефектні українські вітальні листівки, колажовані чи комбіновані, з патріотичним настроєм, часто з українською геральдиком та в національних блакитно-жовтих кольорах, що майже неможливо було простежити на території Російської імперії, особливо до революції 1905 r., де українська мова заборонялася і будь-які прояви українського жорстоко каралися.

Віктор ЛІТЕВЧУК

Ілюстрації: 1. З Новим Роком. Видавництво Дмитра Маркова, Київ, 1910-ті рр. 2. На Новий рік мноhaja літа. Видавництво «Салон польських художників», Краків, 1905–1910 рр. 3. Веселих Свят! Галич, 1905 р.

1

2

3

W Łucku odbyło się spotkanie opłatkowe członków Stowarzyszenia im. Ewy Felińskiej

У Луцьку відбулася різдвяна зустріч членів Товариства імені Еви Фелінської

26 грудня członkowie Stowarzyszenia Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej wzięli udział w tradycyjnym spotkaniu opłatkowym.

Zgromadzonych w siedzibie SKP powitał prezes organizacji Walenty Wakoluk. Następnie proboszcz parafii katedralnej Świętych Apostołów Piotra i Pawła Paweł Chomiak pobłogosławił opłatki, którymi podzieliли się członkowie polskiej wspólnoty. Spotkanie uświetnił swoim wystę-

pem chór «Luceoria» działający przy SKP pod kierownictwem Anity Szymańskiej.

26 grudnia członkowie Stowarzyszenia mieli podwójne święto, bowiem w tym dniu 225 lat temu urodziła się patronka organizacji Ewa Felińska.

Tekst i zdjęcia: Anatolij OLICH

Члени Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської 26 грудня зібралися на традиційну різдвяну зустріч.

Із вітальним словом до присутніх звернувся голова організації Валентин Ваколюк. Після цього настоятель кафедральної парафії Святих Петра і Павла в Луцьку, канонік Павло Хом'як благословив опłatки, якими поділилися члени польської спільноти. Зустріч прикра-

сив своїм співом хор «Luceoria», що діє при товаристві під керівництвом Аніти Шиманської. 26 грудня члени організації мали подвійне свято: 225 років тому народилася патронка товариства Ева Фелінська.

Текст і фото: Анатолій ОЛІХ

W Dubnie wystawiono jasełka

У Дубні відбувся різдвяний вертеп

24 грудня w kościele rzymsko-katolickim w Dubnie obchodzono wigilię Bożego Narodzenia. Uroczystej pasterce przewodnił proboszcz parafii ks. Grzegorz Oważany.

W kościele Świętego Jana Nepomucena w Dubnie licznie zgromadzili się wierni wszystkich wyznań chrześcijańskich: katolicy, prawosławni, protestanci. Na mszy świętej obecni byli przewodniczący Dubieńskiej Państwowej Administracji Rejonowej Jurij Parfeniuk oraz mer Dubna Wasyl Antoniuk.

Wierni zgromadzili się w kościele również 25 grudnia – w pierwszym dniu Bożego Narodzenia. Po zakończeniu mszy świętej odbyły się jasełka zorganizowane przez Towarzystwo Kultury Polskiej w Dubnie.

Марія БОЖКО,
Товариство Польської Культури в Дубні
Здjęcia udostępnione przez autorkę

24 грудня в римо-католицькому костелі в Дубні відбулася вечірня Різдва Христового «Пастерка». Урочисте богослужіння провів настоятель парафії, отець Гжегож Оважани.

У парафіяльному костелі Святого Йоана Непомука в Дубні зібралися віряни різних конфесій: католики, православні та протестанти. На богослужінні були присутні голова Дубенської районної державної адміністрації Юрій Парфенюк та мер Дубна Василь Антоноук.

Віряни зібралися в костелі також 25 грудня, тобто в перший день Різдва. Після меси члени Товариства польської культури Дубенщини поставили у храмі вертеп.

Марія БОЖКО,
Товариство польської культури в Дубні
Фото надала авторка

Edukacja dzieci w Polsce: pytania i odpowiedzi

Навчання дитини в Польщі: запитання і відповіді

Coraz więcej obcokrajowców przyjeżdża do Polski, nie tylko w celach turystycznych. Przyjazdy związane są z pracą zawodową lub nauką. Ponieważ do kraju nad Wisłą przybywają całe rodziny, częściej z dziećmi oraz młodzieżą w wieku szkolnym, więc coraz częściej pojawiają się pytania dotyczące edukacji najmłodszego pokolenia.

Усе більше іноземців приїжджають до Польщі не тільки з туристичною метою. Щораз частіше вони залишаються тут працювати або навчатися. Оскільки до країни на Віслі прибувають цілі родини з дітьми дошкільного та шкільного віку, у них виникає щораз більше запитань про освіту молодшого покоління. Пропонуємо відповіді на деякі з них.

Чи będąc w Polsce należy posłać dziecko do szkoły?

Tak. Każde dziecko w wieku szkolnym przebywające w Polsce jest objęte obowiązkiem szkolnym lub obowiązkiem nauki. Oznacza to, że musi ono chodzić do szkoły pod karą sankcji wobec rodziców. Obowiązek ten dotyczy także dzieci niemających obywatelstwa polskiego bez względu na status prawny ich rodziców w Polsce. Niewywiązanie się z tego obowiązku może skutkować wdrożeniem procedury wyjaśniającej wobec rodziców, nałożeniem na nich kary grzywny lub – w skrajnych wypadkach – odebraniem im praw rodzicielskich.

Чи обчокраюєць, котрий не є обывателем Польши, муси платіть за едукację дзєцка подчас побыту в Польше?

Nauka jest bezpłatna dla dzieci cudzoziemców w publicznych szkołach podstawowych i szkołach ponadgimnazjalnych do ukończenia przez nie 18. roku życia lub do ukończenia szkoły, w której naukę rozpoczęły przed ukończeniem 18. roku życia (np. w liceum ogólnokształcącym). Pobyt w publicznych przedszkolach jest płatny dla dzieci, które nie są obywatelami polskimi, na takich samych zasadach jak dla dzieci polskich – więcej informacji na ten temat jest dostępnych na stronach przedszkoleń oraz organów prowadzących te placówki.

Z jakimi innymi kosztami należy się liczyć zapisując dziecko do szkoły w Polsce?

Chociaż nauka w większości szkół jest dla dzieci niebędących obywatelami polskimi bezpłatna (podobnie jak podręczniki w szkole podstawowej), rodzice muszą liczyć się z koniecznością ponoszenia innych kosztów związanych z tym, że dziecko chodzi do szkoły. Najważniejsze z nich to:

- koszty zakupu przyborów szkolnych – takich jak zeszyty, artykuły piśmienne i plastyczne, linijki i inne przybory geometryczne itp. Dokładną listę wymaganych przyborów szkolnych można dostać w szkole od nauczyciela lub wychowawcy. Jest to wydatek kilkudziesięciu złotych;

- opłaty za obiady szkolne – w większości szkół jest możliwość korzystania z obiadów w szkolnej stołówce. Jest to najczęściej wydatek w granicach 80–110 zł miesięcznie;

- opłaty na radę rodziców – w większości szkół rodzice dobrowolnie płacą ustalone przez siebie składki na różnorodne dodatkowe wydatki ogólnoszkolne. Ze składek tych finansowane są np. szkolne konkursy, opieka pielęgniarki, szkolne święta i uroczystości. Opłaty te są **dobrowolne**;

- opłaty na wydatki klasowe – w większości szkół rodzice uczniów każdej klasy ustalają między sobą wartość kwoty, którą przeznaczają miesięcznie na dodatkowe koszty związane z funkcjonowaniem klasy, np. na zakup dodatkowych pomocy naukowych, artykułów plastycznych, sprzętu sportowego itp. W skali miesiąca są to na ogół drobne kwoty. Opłaty te są **dobrowolne**;

- opłaty za wycieczki klasowe – w polskiej szkole przyjęło się, że uczniowie kilka razy do roku chodzą razem z nauczycielem do teatru, kina, muzeum oraz co najmniej raz w roku jadą razem na wycieczkę lub tzw. zieloną szkołę (kilkudniowy pobyt w ośrodku poza miastem, gdzie dzieci mają lekcje w plenerze, np. zajęcia sportowe, przyrodnicze, zwiedzanie okolicznych zabytków itp.). Koszty uczestnictwa w tych działaniach pokrywają rodzice. Mogą być one bardzo różne – od kilku do kilkuset złotych lub nawet ponad tysiąc złotych w wypadku wycieczek zagranicznych. Udział w wycieczkach **nie jest obowiązkowy** – jeżeli rodzice dziecka nie mają środków na

pokrycie kosztów lub po prostu nie chcą, by wyjeżdżało, dziecko może nie brać udziału w wycieczce. W takiej sytuacji może w czasie wycieczki przebywać w szkolnej świetlicy.

Чи обчокраюєць муси убєгаць сє о дофінансованіє луб зволнієніє з чєстї оплат, єсї лїє стać го на вєсьткїє выдаткї звязанє з едукacją дзєцка?

W zależności od statusu, jaki cudzoziemiec ma w Polsce, może on być lub nie być uprawniony do korzystania z pomocy społecznej. W wypadku osób mających takie uprawnienia polska pomoc społeczna przewiduje możliwość np. bezpłatnego korzystania przez dziecko z obiadów w szkolnej stołówce.

Чи дзєцко обчокраюєцька узьєка в шкєлє помєс в науцє јєзьєка польськєго?

Tak. Każde dziecko niebędące obywatelem polskim ma prawo do **dodatkowych bezpłatnych lekcji języka polskiego** organizowanych w szkole, do której chodzi, przez pierwszych 12 miesięcy, w wymiarze nie mniejszym niż dwie godziny lekcyjne tygodniowo (w Polsce za godzinę lekcyjną uznaje się 45 minut). Tygodniowy rozkład zajęć oraz ich liczbę ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym. Zajęcia te mogą mieć formę indywidualną lub grupową w zależności od sytuacji w danej szkole.

Чи дзєцко обчокраюєцька узьєка в шкєлє помєс в науцє іньшх прєдмєтєв, котрїх нє учьєлє сїє вчєснєј, албо котрїх програм рєзнїчнє сїє о програму обывајујєцькєго в польськєј шкєлє?

Tak. Dziecko cudzoziemskie ma prawo do dodatkowych bezpłatnych zajęć wyrównawczych organizowanych w szkole, do której chodzi, przez pierwszych 12 miesięcy, w wymiarze jednej godziny lekcyjnej tygodniowo na jeden przedmiot. Tygodniowy rozkład zajęć ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym.

Чи в Польше наука религии odbywa się в школе? Jeśli так, czy jest ona obowiązkowa?

W Polsce nauka religii może odbywać się w szkole, jednak jest ona organizowana przez Kościół lub grupę wyznaniową danej religii, a nie przez władze oświatowe. Uczestnictwo w lekcjach religii nie jest obowiązkowe. Jeśli jednak dziecko uczestniczy w tych lekcjach, ocena z religii jest wpisywana na świadectwie szkolnym. W praktyce we wszystkich polskich szkołach organizowane są lekcje religii katolickiej, gdyż jest to najpopularniejsza religia

Чи, перебуваючи в Польщі, варто відправляти дитину до школи?

Tak. Każda dитина шкільного віку, яка проживає в Польщі, має обов'язок здобувати освіту. Це означає, що вона повинна ходити до школи. У протилежному випадку щодо батьків буде застосовано покарання. Цей обов'язок стосується також дітей, які не мають польського громадянства, незалежно від правового статусу їхніх батьків у Польщі. Невиконання цього зобов'язання може призвести до проведення роз'яснювальної процедури щодо батьків, накладення на них штрафу або, в крайньому випадку, позбавлення їх батьківських прав.

Чи іноземець, який не є громадянином Польщі, повинен платити за навчання дитини під час перебування в Польщі?

Навчання для дітей іноземців безкоштовне в державних початкових та понадгимназійних школах до досягнення ними 18-річного віку або до закінчення навчального закладу, до якого вони вступили перед досягненням 18-річного віку (наприклад, загальноосвітнього ліцею). Перебування в державних дитячих садках для дітей, які не є громадянами Польщі, є платним, так само, як і для польських дітей, – більше інформації на цю тему можна знайти на сайтах дитячих садків та органів, які ними керують.

Яких витрат необхідно очікувати, запісуючи дитину до школи в Польщі?

Хоча навчання для дітей, які не є громадянами Польщі, у більшості шкіл є безоплатним (так само, як і підручники в початковій школі), батьки повинні підготуватися до інших витрат, пов'язаних із тим, що дитина ходить до школи. Найважливіші з них:

- придбання шкільного приладдя: зошитів, ручок та олівців, товарів для образотворчого мистецтва, лінійок тощо. Точний список необхідних канцелярських товарів можна отримати в школі у вчителя або класного керівника. Це витрати порядку декількох десятків złotych;

- оплата за шкільні обіди. В більшості шкіл існує можливість обідати у шкільній їдальні. Це, як правило, витрати в межах 80–110 złotych на місяць;

- внески на рахунок батьківського комітету: в більшості шкіл батьки добровільно сплачують спільно встановлені внески на різні додаткові шкільні витрати. Із цих коштів фінансуються, наприклад, шкільні змагання, робота медсестер, шкільні свята. Ці внески є **добровільними**;

- внески на класні витрати: в більшості шкіл батьки учнів кожного класу визначають між собою суму, яку вони витрачають щомісяця на додаткові цілі, пов'язані з функціонуванням класу, наприклад, на придбання додаткових навчальних матеріалів, художнього приладдя, спортивного обладнання тощо. Як правило, це невеликі щомісячні внески. Вони є **добровільними**;

- оплата шкільних екскурсій: у польських школах учні традиційно кілька разів на рік ходять з учителем у театр, кіно, музей, а також щонайменше один раз протягом навчального року їдуть на екскурсію або у так звану зелену школу (кілька днів перебування в навчально-відпочинковому центрі за межами міста, де діти відвідують заняття просто неба, зокрема спортивні, природознавчі заняття, екскурсії до навколишніх пам'яток). Витрати на участь у цих заходах покривають батьки. Вони можуть бути дуже різними – від кількох złotych до декількох сотень złotych або навіть понад тисячу złotych у випадку закордонних поїздок. Участь у таких поїздках **не є обов'язковою**: якщо батьки дитини не мають коштів або просто не хочуть, щоб дитина їїхала на екскурсію, вона може не брати участі в поїзді. В такому випадку під час екскурсії дитина може перебувати у шкільній світлиці.

Чи може іноземець подавати заявку на дофінансування або звільнення від деяких оплат, якщо він не в змозі дозволити собі всі витрати, пов'язані із навчанням дитини?

Залежно від статусу іноземця в Польщі, він має або не має права на соціальну допомогу. У випадку осіб, які таке право мають, польська система соціальної допомоги передбачає можливість, наприклад, організації безкоштовних обідів у шкільній їдальні.

Чи дитині іноземця надаватиметься допомога у вивченні польської мови в школі?

Tak. Każda dитина, яка не є громадянином Польщі, має право на **додаткові безкоштовні уроки польської мови**, організовані у школі, яку вона відвідує, протягом перших 12 місяців навчання в обсязі мінімум двох навчальних годин на тиждень (у Польщі тривалість навчальної години становить 45 хв.). Щотижневий розклад додаткових уроків та їх кількість визначає директор школи за погодженням із керівним органом. Ці заняття можуть мати індивідуальну або групову форму, залежно від ситуації в конкретній школі.

Чи дитина іноземця отримає допомогу від школи у вивченні інших предметів, яких вона не вивчала раніше, або якщо навчальна програма відрізнялася від програми польської школи?

Tak. Дитина іноземців має право на додаткові безкоштовні компенсаторні заняття, організовані в школі, яку вона відвідує, протягом перших 12 місяців в обсязі однієї навчальної години на тиждень на один предмет. Тижневий розклад додаткових уроків та їх кількість визначає директор школи за погодженням із керівним органом.

Чи в польській школі вивчають релігію? Якщо так, то чи обов'язкові ці заняття?

У польських школах може відбуватися вивчення релігії, однак воно організоване Церквою або певною конфесійною групою, а не освітніми установами. Участь у уроках релігії

w Polsce. Dzieci uczestniczą w tych lekcjach za zgodą rodziców. Dla dzieci, które nie uczestniczą w lekcjach religii, szkoła ma obowiązek zorganizować w tym czasie inne zajęcia – w praktyce jest to najczęściej opieka świetlicowa.

Jak zorganizowany jest w Polsce rok szkolny?

Rok szkolny zaczyna się w Polsce 1 września, a kończy w ostatni piątek czerwca roku następnego. Szczegółowe daty są co roku określane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z uwzględnieniem weekendów, ruchomych świąt i innych wydarzeń mogących mieć wpływ na czas nauki. 1 września (lub inny dzień wskazany w danym roku jako pierwszy dzień szkoły, jeśli 1 września wypada w weekend) jest dniem uroczystego apelu oraz spotkania organizacyjnego wychowawcy klasy z uczniami (w młodszych klasach również z rodzicami). W tym dniu nie ma zajęć.

Zasadniczo lekcje odbywają się w szkołach przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku. Weekendy (sobota i niedziela) dzieci mają wolne. Lekcje najczęściej zaczynają się od godziny 8:00, chociaż w niektórych szkołach może być to trochę później. Jeżeli w rejonie danej szkoły mieszka bardzo dużo dzieci, zdarza się, że szkoła pracuje na dwie zmiany (część dzieci zaczyna lekcje o 8:00, a część np. o 12:30). Dwuzmianowość z reguły dotyczy tylko pierwszych trzech klas szkoły podstawowej. Dzieci rozpoczynające lekcje po południu mogą być przyprowadzone do szkoły rano i spędzić przedpołudnie w świetlicy. Rok szkolny podzielony jest na dwa semestry. Pierwszy semestr kończy się w styczniu. Dzieciom wystawia się wtedy oceny semestralne ze wszystkich przedmiotów. Drugi semestr kończy się w czerwcu i jest to jednocześnie koniec roku szkolnego. Oceny wystawiane wtedy stanowią jednocześnie oceny końcowe w danej klasie i są wpisywane na świadectwie szkolnym – dokumencie poświadczającym, że dziecko ukończyło naukę w danej klasie i przedstawiło osiągnięcia przez nie wyniki. W szkołach nie ma lekcji w święta państwowe, czyli dni ustawowo wolne od pracy. Nie działają wtedy też świetlice szkolne.

Poza tym dzieci dwa razy w roku mają ferie świąteczne: pierwszy raz w okresie świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, drugi raz – w okresie wielkanocnym. Ferie bożonarodzeniowe zaczynają się najczęściej 23 grudnia, a kończą 2 stycznia, a ferie wielkanocne trwają najczęściej od przedświątecznego czwartku do przedświątecznego wtorku (szczegółowe daty ferii świątecznych są co roku określane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej). Dodatkowo dzieci mają wolne od nauki dwa tygodnie ferii zimowych, które – w zależności od województwa – przypadają w styczniu lub w lutym. W różnych województwach ferie zimowe są co roku w różnych terminach, określanych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej.

Lipiec i sierpień, a czasem także ostatnie dni czerwca, to okres wakacji letnich, przerwy między jednym a drugim rokiem szkolnym.

Czy dzieciom zapewniona jest opieka podczas dni wolnych od nauki?

Świetlice szkolne i przedszkola są zamknięte w dni ustawowo wolne od pracy. W te dni rodzice sami muszą zapewnić opiekę swoim dzieciom. Zasady opieki w przedszkolach i szkołach w okresach ferii i wakacji różnią się. W przedszkolach nie ma ferii świątecznych w okresie Bożego Narodzenia i Wielkanocy ani też ferii zimowych. Przedszkola działają wtedy normalnie z wyjątkiem dni świątecznych ustawowo wolnych od pracy. Natomiast w lipcu i sierpniu – ze względu na wakacje letnie, okres wyjazdów i urlopów – czynne są tylko tzw. przedszkola dyżurujące. Jedno przedszkole pełni dyżur przez mniej więcej dwa tygodnie. Znaczący to, że aby zapewnić dziecku opiekę przez całe dwa miesiące, trzeba skorzystać z czterech różnych przedszkoli. Lista przedszkoli dyżurujących dla danego rejonu wraz z danymi kontaktowymi oraz terminami ich dyżurów jest wiosną wywieszana w każdym przedszkolu. Szkoły są zamknięte w okresie ferii świątecznych bożonarodzeniowych i wielkanocnych – dyżur pełni jedynie świetlica szkolna, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. Natomiast w czasie ferii zimowych i wakacji letnich wiele szkół i innych placówek (np. domy kultury, ośrodki pracy pozaszkolnej) organizuje bezpłatne zajęcia dla dzieci w ramach akcji «Zima w mieście» i «Lato w mieście». Akcje te są finansowane przez lokalne samorządy i to od nich zależy, jak wiele placówek oraz przez ile godzin dziennie może zaopiekować się dzieckiem. Zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej obejmują na ogół opiekę do późnych godzin popołudniowych.

Co to jest legitymacja szkolna?

Legitymacja szkolna to dokument potwierdzający, że dziecko chodzi do szkoły. Zawiera dane dziecka (imię, nazwisko, data urodzenia) oraz dane szkoły, do której ono chodzi (nazwa, adres). Legitymacja jest dokumentem obowiązkowym. Jest wyrabiana w szkole, w której dziecko się uczy. Ważna jest od 30 września roku, w którym została wystawiona, do 30 września następnego roku, kiedy to powinna być ponownie podstemplowana przez szkołę na potwierdzenie, że dane dziecko nadal się tam uczy. Legitymacja szkolna – pod warunkiem posiadania jej przy sobie – uprawnia dziecko do korzystania z wielu zniżek uczniowskich, np. na bilety komunikacji miejskiej, bilety kolejowe, bilety na niektóre filmy do kina i bilety wstępu do wielu muzeów, ogrodów zoologicznych itp. Jest też podstawowym dokumentem tożsamości dziecka podczas egzaminów, konkursów i innych imprez międzyszkolnych.

W jaki sposób można się dowiedzieć, która ze szkół jest dla dziecka szkołą rejonową?

Informacje o rejonach szkół najłatwiej uzyskać w samej szkole, w wydziale oświaty urzędu gminy (miasta, dzielnicy) odpowiednim ze względu na miejsce zamieszkania lub w odpowiednim terytorialnie kuratorium oświaty.

Co to jest kuratorium oświaty?

Kuratorium oświaty to urząd wchodzący w skład administracji rządowej i podlegający województwu. Stąd każde polskie województwo ma swoje kuratorium. Na czele każdego kuratorium oświaty stoi wojewódzki kurator oświaty. Kuratoria sprawują przede wszystkim nadzór merytoryczny nad szkołami, tzn. czuwają nad sposobem realizowania przez nie programu nauczania i funkcji wychowawczych. Kontrolują także sposób organizacji odpoczynku dzieci i młodzieży na terenie województwa w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Nadzór finansowy nad szkołami sprawują lokalne samorządy.

W jaki sposób należy zapisać dziecko do szkoły rejonowej?

Każdy polski obywatel jest zameldowany w biurze ewidencji ludności pod konkretnym adresem. Ten adres jest wpisywany do jego urzędowych dokumentów. Osoby wynajmujące mieszkania mogą być w nich zameldowane tymczasowo lub czasem nie być meldowane wcale. Dyrektor szkoły podstawowej otrzymuje listę dzieci zameldowanych w rejonie danej szkoły z lokalnego biura ewidencji ludności. Jeżeli cudzoziemcy nie są zameldowani pod adresem swojego zamieszkania przez właściciela mieszkania, muszą – podobnie jak obywatele polscy w podobnej sytuacji – zgłosić się do dyrektora szkoły rejonowej z prośbą o dopisanie swojego dziecka do listy dzieci zamieszkałych w danym rejonie, które szkoła ma obowiązek przyjąć. Dyrektor szkoły może zadowolony się pisemnym oświadczeniem w tej sprawie lub poprosić o przedstawienie dokumentów poświadczających ten fakt, np. umowy najmu mieszkania. Wprawdzie dyrektor szkoły ma obowiązek przyjąć wszystkie dzieci z rejonu, jednak im szybciej poinformujemy go o konieczności dopisania dziecka do listy uczniów objętych rejonizacją, tym lepiej.

Do kogo należy się zwrócić, jeżeli dziecko ma w szkole problemy edukacyjne, emocjonalne lub w sytuacji zagrożenia dyskryminacją?

Jeżeli dziecko ma w szkole problemy, rodzice powinni poszukiwać pomocy w samej szkole. Pierwszą osobą, z którą należy wtedy porozmawiać, jest wychowawca klasy, nauczyciel pełniący funkcję Rzecznika Praw Ucznia i (lub) nauczyciel przedmiotu, z którym dziecko ewentualnie ma kłopoty. Nauczyciel lub wychowawca mogą sami podjąć się próby rozwiązania problemu lub też – w zależności od tego, czego on dotyczy – mogą wskazać osobę lub instytucję, gdzie rodzice powinni poszukiwać dalszej pomocy (np. szkolny psycholog, poradnia psychologiczno-pedagogiczna itp.). Dopiero jeżeli taka rozmowa nie przyniesie efektów, rodzice powinni udać się do dyrektora szkoły z prośbą o rozmowę. Może być tak, że wychowawca klasy lub nauczyciel od razu wskaże dyrektora szkoły jako osobę kompetentną w danej sprawie.

W powyższym tekście przedstawiono odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania związane z kształceniem w Polsce pamiętając, że w żadnym wypadku w krótkim artykule ten temat nie zostanie wyczerpany. W razie pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości oraz niejasności należy zwracać się do Kuratorium Oświaty i Wychowania, znajdując się w każdym mieście wojewódzkim.

Gabriela WOŹNIAK-KOWALIK,
nauczycielka skierowana do Łucka i Kowla przez ORPEG

nie obowiązkowa. Przte, якщо дитина відвідує ці заняття, оцінка з релігії вноситься у свідоцтво про закінчення школи. На практиці в усіх польських школах організують уроки католицької релігії, оскільки її сповідують найбільше людей у Польщі. Діти беруть участь у цих заняттях за згодою батьків. Для дітей, які не беруть участі в уроках із релігії, школа зобов'язана організувати в цей час інші заняття. На практиці школа, як правило, забезпечує дітям опіку під час перебування у шкільній світлиці.

Як у Польщі організований навчальний рік?

Навчальний рік у Польщі починається 1 вересня і закінчується в останню п'ятницю червня наступного року. Точні дати щороку встановлюються розпорядженням міністра освіти із врахуванням вихідних і святкових днів, а також інших подій, які можуть вплинути на час навчання. 1 вересня (або в інший день, визначений у поточному році як перший день навчання, якщо 1 вересня припадає на вихідний) – це день урочистих зборів та організаційної зустрічі учнів із класним керівником (у молодших класах також із батьками). Цього дня уроки не проводяться.

Загалом, уроки в школах відбуваються п'ять днів на тиждень, із понеділка до п'ятниці. У вихідні дні (суботу та неділю) діти не навчаються. Заняття, як правило, починаються о 8:00, хоча в деяких школах можуть починатися дещо пізніше. Якщо в районі школи живе багато дітей, школа може працювати у дві зміни (одна частина дітей починає заняття о 8:00, інша – наприклад, о 12:30). Помізнє навчання, як правило, стосується лише перших трьох класів початкової школи. Дітей, які починають заняття в другій половині дня, батьки можуть приводити до школи вранці, щоби вони провели ранкові години у шкільній світлиці. Навчальний рік складається із двох семестрів. Перший семестр закінчується в січні. Після нього дітям виставляють семестрові оцінки з усіх предметів. Другий семестр завершується в червні, тоді ж одночасно закінчується навчальний рік. Оцінки, виставлені в червні, є водночас остаточними оцінками за клас і вносяться у шкільне свідоцтво – документ, який засвідчує, що дитина закінчила навчання в конкретному класі, та представляє досягнуті результати. У державні вихідні у школах не проходять уроки. У такі дні не працюють теж шкільні світлиці.

Двічі на рік діти мають святкові перерви: першу – в різдвяно-новорічний період, другу – під час Великодніх свят. Різдвяна перерва в навчанні розпочинається найчастіше 23 грудня, а завершується 2 січня, натомість великодня триває в основному з Великого четверга до великоднього вівторка (точні дати святкових перерв визначаються щорічним розпорядженням міністра національної освіти). Крім того, діти мають два тижні зимових канікул, які, залежно від воєводства, можуть припадати на січень або лютий. У різних воєводствах зимові канікули щорічно відбуваються в різні періоди, що встановлюються розпорядженням міністра національної освіти.

Липень і серпень, а іноді й останні дні червня – це період літніх канікул, перерви між навчальними роками.

Чи надається дітям опіка під час вихідних від навчання днів?

Шкільні світлиці та дитячі садки у вихідні та святкові дні не працюють. У ці дні батьки самі повинні забезпечити своїм дітям опіку. Правила опіки в дитячих садках і школах під час канікул відрізняються. У дошкільних навчальних закладах немає святкових перерв у період різдвяних чи великодніх свят, а також протягом зимових канікул. Дитячі садки в ці періоди працюють у нормальному режимі, за винятком святкових днів, що, згідно із законодавством, є вихідними. Натомість, у липні та серпні, з огляду на літні канікули, період поїздок і відпусток, працюють лише так звані чергові дитячі садки. Один садочок чергує близько двох тижнів. Це означає, що для того, щоби забезпечити дитині опіку впродовж двох місяців канікул, потрібно змінити чотири дитячі садки. Перелік чергових садочків для конкретного району разом із контактними даними та датами їхніх чергувань розміщують у кожному дошкільному навчальному закладі навесні. Школи на період різдвяної та великодньої святкових перерв закриваються. Тоді чергують лише шкільні світлиці, крім днів, що є офіційними вихідними. Натомість у період зимових та літніх канікул багато шкіл та інших установ (наприклад, центри культури, центри позашкільної освіти) організують безкоштовні заняття для дітей у рамках акцій «Зима в місті» або «Літо в місті». Ці акції фінансуються місцевими органами самоврядування. Саме від місцевої влади залежить, скільки установ та

протягом якого часу зможуть піклуватися про дитину. Заняття для учнів молодших класів, як правило, тривають до пізніх пообідніх годин.

Що таке учнівське посвідчення?

Учнівське посвідчення – це документ, який підтверджує, що дитина ходить до школи. Він містить дані дитини (прізвище, ім'я, дату народження) та дані школи, де вона навчається (назву, адресу). Посвідчення – це обов'язковий документ. Його видають у школі, де дитина вчиться. Документ діє з 30 вересня року, в якому його видали, до 30 вересня наступного року, коли школа має повторно проштампувати посвідчення для підтвердження того, що дитина надалі там навчається. Учнівське посвідчення, за умови наявності при дитині, дає їй право використовувати багато учнівських знижок, наприклад, на проїзд у громадському транспорті, квитки на потяги, у кінотеатри, до багатьох музеїв, зоопарків тощо. Воно також є основним посвідченням особи для дитини під час іспитів, конкурсів та інших міжшкільних заходів.

Як можна довідатися, яка школа є для дитини її районною?

Інформацію про шкільні округи найпростіше отримати в самій школі, у відділі освіти органу самоврядування (міста, району) відповідно до місця проживання або в територіально відповідному кураторії освіти.

Що таке кураторії із питань освіти?

Кураторії з питань освіти – це установи, що входять до складу державної адміністрації і підпорядковуються воєводі. Таким чином, кожне польське воєводство має власний освітній кураторії. На чолі кожного кураторії стоїть воєводський куратор освіти. Кураторії здійснюють програмний нагляд за школами, тобто слідкують за тим, як школи виконують навчальні плани і програми та виховні завдання. Вони контролюють організацію відпочинку учнів на території воєводства під час зимових та літніх канікул. Фінансовий нагляд за школами здійснюють органи місцевого самоврядування.

Як можна записати дитину до районної школи?

Кожен громадянин Польщі зареєстрований в управлінні реєстрації населення за певною адресою. Ця адреса вноситься в його офіційні документи. Особи, що орендують квартири, можуть бути в них тимчасово прописані або навіть непрописані. Директор початкової школи отримує список дітей, зареєстрованих у районі школи, від місцевої служби реєстрації населення. Якщо власник квартири не зареєстрував іноземців за адресою їх проживання, вони повинні, як і польські громадяни в подібній ситуації, звернутися до директора районної школи із проханням внести дитину до списку дітей, які проживають у цьому районі, яких школа зобов'язана зарахувати на навчання. Директор школи може зробити це на підставі письмової заяви батьків або попросити надати документи, які підтверджують факт проживання в районі школи, наприклад договір оренди квартири. Хоча директор школи зобов'язаний зарахувати всіх дітей із району школи, чим швидше ви повідомите про необхідність внести дитину до списку учнів, тим краще.

До кого треба звернутися, якщо в дитини в школі з'являються освітні чи емоційні проблеми або якщо їй загрожує дискримінація?

Якщо дитина має проблеми в школі, батьки повинні шукати допомоги в самому навчальному закладі. Першою людиною, з якою варто поспілкуватися, є класний керівник, учитель, який виступає в ролі уповноваженого з прав учня, і/або вчитель предмета, із яким у дитини виникли труднощі. Вчитель або класний керівник можуть намагатися вирішити проблему самі або вказати особу чи установу, де батьки повинні шукати додаткової допомоги (наприклад, шкільного психолога, психолого-педагогічну консультацію тощо). Тільки якщо така розмова не принесе результату, батьки повинні звернутися до директора школи із проханням про розмову. Можливо, класний керівник або вчитель одразу вкажуть директора як компетентну особу в цій ситуації.

У наведеному вище тексті представлені відповіді на найпоширеніші запитання, пов'язані з навчанням у Польщі. Звичайно, таку тему неможливо вичерпати в одній статті. У випадку виникнення будь-яких сумнівів, рекомендуємо звертатися до кураторії з питань освіти, який діє в адміністративному центрі кожного воєводства.

Габрієля ВОЗНЯК-КОВАЛІК,
учителька, скерована до Луцька і Ковеля
організацією ORPEG

Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda

Стипендійна програма імені Лейна Кіркланда

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności oraz Fundacja Liderzy Przemian ogłaszają kolejną edycję otwartego konkursu dla kandydatów z Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Mołdowy, Rosji, Tadżykistanu, Ukrainy i Uzbekistanu na stypendia im. Lane'a Kirklanda w Polsce w roku akademickim 2019–2020.

Do składania wniosków zapraszamy kandydatów zdecydowanych po zakończeniu stypendium wrócić do swojego kraju, by wdrażać tam przygotowany w ramach stypendium projekt i zdobytą wiedzę.

WARUNKI FINANSOWE:

Stypendium w wysokości 1800 PLN miesięcznie (przez 9 miesięcy).

Ponadto Administrator Programu zapewnia (w łącznej kwocie ok. 4200 zł miesięcznie):

- zakwaterowanie w Polsce przez okres 9 miesięcy;
- ubezpieczenie KL, OC i medycznego w prywatnej służbie zdrowia;
- podróż do Polski i podróż powrotną (według ustalonych limitów);
- opłaty za korzystanie z komunikacji miejskiej;
- opłaty wizowe;
- zakup materiałów i pomocy naukowych;
- udział w programie orientacyjnym oraz zjazdach warsztatowo-integracyjnych stypendystów;
- kursu języka polskiego (w okresie październik-czerwiec).

PROGRAM STYPENDIUM:

- inauguracja Programu oraz kurs przygotowawczo-informacyjny (8-10 dni, 2 połowa września 2019 r.);
- zajęcia akademickie (dwa semestry) na jednej z uczelni w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu lub Lublinie;
- przygotowanie prac semestralnych i dyplomowych na koniec każdego semestru;
- 3-4 zjazdy integracyjno-warsztatowe stypendystów w różnych miastach w Polsce;
- staż zawodowy (2-4 tygodnie);
- szkolenia rozwojowe oraz kurs języka polskiego (2 semestry);
- uroczystość zakończenia stypendium – wręczenie dyplomów (koniec czerwca 2020 r.).

KANDYDACI:

Program Kirklanda adresowany jest do osób reprezentujących następujące środowiska: urzędnicy państwowi i samorządowi; prawnicy; przedsiębiorcy; kadra zarządzająca w biznesie, NGO, kulturze, edukacji, ochronie środowiska, służbie zdrowia; liderzy organizacji pozarządowych, animatorzy kultury i aktywności obywatelskiej; nauczyciele akademicki; dziennikarze.

KRYTERIA FORMALNE:

- obywatelstwo i miejsce zamieszkania w jednym z wymienionych w ogłoszeniu krajów (posiadacze kart stałego pobytu w Polsce oraz osoby mieszkające lub pracujące w Polsce w momencie ubiegania się o stypendium nie mogą ubiegać się o stypendia Kirklanda);
- wykształcenie pełne wyższe (tytuł magistra);
- wiek do 35 lat (w uzasadnionych przypadkach do 40 lat);
- doświadczenie zawodowe – minimum 2 lata;
- przynajmniej 2 lata przerwy od udziału w poprzednim, dłuższym niż 6 miesięcy stypendium zagranicznym;
- studia w ramach Programu Kirklanda są realizowane w języku polskim albo angielskim (studia w języku angielskim nie są możliwe dla kandydatów z Białorusi i Ukrainy), przy czym jedynie w języku polskim możliwe jest pełne korzystanie z oferty edukacyjnej na polskich uczelniach oraz wykorzystanie stażu zawodowego oferowanego w Programie.

Kandydaci z Białorusi i Ukrainy oraz pozostali planujący studia w języku polskim, w momencie rozpoczęcia stypendium muszą wykazywać się znajomością języka polskiego na poziomie umożliwiającym korzystanie z zajęć akademickich i umożliwiających napisanie pracy dyplomowej (B2). W trakcie rozmowy kwalifikacyjnej wskazana jest znajomość jęz. polskiego co najmniej na poziomie B1. Kandydaci, którzy przejdą kwalifikację pod względem merytorycznym, ale w niewystarczającym stopniu będą znali język polski mają możliwość dalszej nauki języka (Ad-

ministrators Programu zapewnią materiały do nauki) i zdania egzaminu językowego organizowanego na przełomie lipca i sierpnia 2019 r.).

PREFERENCJE:

Kandydaci aktywni w swoich środowiskach zawodowych i społecznych.

Kandydaci legitymujący się znaczącymi osiągnięciami.

Kandydaci, którzy dotąd nie studiowali w Polsce.

Kandydaci wybierający studia po polsku.

REKRUTACJA:

Wybór około 45 najlepszych kandydatów w trzyetapowym procesie selekcji:

- I etap – ocena formalna wniosków;
- II etap – ocena merytoryczna wniosków przez ekspertów z danych dziedzin;
- III etap – rozmowy kwalifikacyjne (planowane w terminie 30.03-30.04.2019).

Osoby zaproszone do III etapu zostaną powiadomione o tym pocztą elektroniczną do końca marca 2019 r. Informacja o ostatecznych rezultatach konkursu zostanie wysłana e-mailem w czerwcu 2019 r. Kandydaci, którzy zostaną wybrani do udziału w Programie pod warunkiem poprawy znajomości języka polskiego będą mieli możliwość zdania egzaminu językowego w polskich placówkach dyplomatycznych zagranicą organizowanego na przełomie lipca i sierpnia 2019 r.

WYMAGANE DOKUMENTY:

1. Formularz zgłoszeniowy wypełniony on-line:
 - ankieta danych personalnych;
 - uzasadnienie chęci wzięcia udziału w Programie; projekt pobytu zawierający zarys pracy, która miałaby powstać w wyniku stypendium oraz propozycje dotyczące realizacji stypendium i plany wykorzystania zdobytej w Polsce wiedzy (4000–6000 znaków ze spacjami).
2. Dwa listy referencyjne wykazujące dotychczasowe osiągnięcia i kwalifikacje kandydata oraz nadzieje związane z dalszym jego rozwojem i pracą na polu zawodowym lub/i społecznym (w języku polskim, rosyjskim lub angielskim) wysłane drogą elektroniczną.
3. Kopia dyplomu ukończenia studiów (ewentualnie kopia dyplomu kandydata nauk) wysłane drogą elektroniczną.

PROCEDURA ZGŁOSZEŃ KANDYDATÓW:

Formularz zgłoszeniowy należy wypełnić w trybie on-line.

Po wypełnieniu formularza on-line, należy wydrukować wygenerowaną przez system stronę potwierdzającą zgłoszenie. Podpisaną stronę wraz z załączoną aktualną fotografią kandydata należy wysłać pocztą na adres Programu Kirklanda.

Dwa listy referencyjne i kopię dyplomu ukończenia studiów należy zeskanować i również wysłać e-mailem na adres: kirkland@kirkland.edu.pl

TERMINY ZGŁOSZEŃ KANDYDATÓW:

Termin dostarczenia zgłoszeń na stypendia Kirklanda 2019/2020 upływa: 1 marca 2019 r. Zgłoszenia otrzymane po upływie podanego powyżej terminu nie będą rozpatrywane.

Kontakt:

Fundacja Liderzy Przemian
www.leadersofchange.pl

Program Kirklanda

al. Jerozolimskie 133 lok. 56, 02-304 Warszawa
E-mail: kirkland@kirkland.edu.pl,
www.kirkland.edu.pl

Źródło: www.kirkland.edu.pl

Польсько-американський фонд свободи та фонд «Лідери змін» оголошують відкритий конкурс для кандидатів з України, Білорусі, Росії, а також Молдови, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Казахстану, Киргизстану, Таджикистану та Узбекистану на отримання стипендії імені Лейна Кіркланда у 2019–2020 навчальному році.

До участі в програмі організатори запрошують кандидатів, які мають намір після закінчення стипендії повернутися у свою країну та впроваджувати там реалізований у Польщі проект, здобути знання й досвід.

ФІНАНСОВІ УМОВИ:

Стипендія: 1800 злотих на місяць (протягом 9 місяців).

Додатково програма покриває такі витрати (загалом близько 4200 злотих упродовж місяця):

- проживання в Польщі (протягом 9 місяців);
- страховий медичний поліс KL OC у приватній установі;
- квитки до Польщі й назад (згідно зі встановленим лімітом);
- проїзний квиток у містах;
- візові витрати;
- покупку навчальних матеріалів і посібників (на суму не більше 2700 злотих);
- участь в орієнтаційно-вступній програмі та інтеграційно-тренінгових з'їздах стипендіатів;
- курс польської мови (від жовтня до червня).

СТИПЕНДІЙНА ПРОГРАМА ІМЕНІ ЛЕЙНА КІРКЛАНДА ВКЛЮЧАЄ:

1. Уроцисте відкриття програми та підготовчо-інформаційний курс (8–10 днів у другій половині вересня 2019 р.).
2. Заняття у вищих навчальних закладах (два семестри) в провідних польських науково-академічних центрах: Варшава, Краків, Познань, Вроцлав, Люблін.
3. Підготовку семестрових і дипломних робіт на кінець кожного із семестрів.
4. 3–4 інтеграційно-тренінгові зустрічі всіх стипендіатів.
5. Професійне стажування (2–4 тижні).
6. Заняття з індивідуального розвитку та курс польської мови (2 семестри).
7. Уроцисте завершення програми та церемонію вручення дипломів (кінець червня 2020 р. у Варшаві).

КАНДИДАТИ:

Програма Кіркланда адресована представникам таких професійних груп: працівники органів державної влади і самоврядування; юристи; підприємці; менеджери, які працюють у бізнесі, громадському секторі, культурі, освіті, охороні навколишнього середовища, службі здоров'я; лідери неурядових організацій, діячі культури і громадські діячі; викладачі вищих навчальних закладів; журналісти.

ОБОВ'ЯЗКОВІ ВИМОГИ:

- громадянство та постійне проживання в одній із вищевказаних держав (особи, які мають карту постійного проживання в Польщі, не можуть претендувати на отримання стипендії Кіркланда);
- повна вища освіта (ступінь магістра);
- вік до 35 років (в обґрунтованих випадках – до 40 років);
- досвід професійної діяльності (мінімум 2 роки);
- принаймні 2 роки перерви після останнього закордонного стажування, що тривало понад 6 місяців;
- навчання в рамках Програми імені Лейна Кіркланда може бути реалізоване польською або англійською мовами (кандидати з України та Білорусі не можуть навчатися англійською), до того ж лише навчання польською мовою надає можливість сповна скористатися освітньою пропозицією польських вишу та професійного стажування, у якому програма надає можливість взяти участь.

Кандидати з України та Білорусі, а також ті кандидати, які планують навчання польською мовою, повинні підтвердити володіння польською мовою на рівні, достатньому для участі в лекціях та семінарських заняттях, а також для написання дипломної роботи (B2). На кваліфікаційній розмові рівень польської мови кандидата повинен бути не нижче, ніж B1. Кандидати, які виявили достатній рівень фахових

знань, однак недостатній рівень польської мови, мають можливість подальшого вивчення польської мови (адміністратор програми забезпечує навчальними матеріалами) та здавання мовного екзамену наприкінці липня – початку серпня 2019 р.

ПЕРЕВАГА надаватиметься кандидатам, які:

- активно працюють у сфері своєї професійної або громадської діяльності;
- мають значні досягнення у сфері своєї фахової діяльності;
- раніше не навчалися в Польщі;
- на надають перевагу навчанню польською мовою.

ВІДБІР КАНДИДАТІВ:

Відбір 45 найкращих кандидатів буде проводитися в три етапи:

- I етап – оцінка анкет на відповідність обов'язковим вимогам;
- II етап – детальна оцінка анкет кандидатів експертами з галузей;
- III етап – кваліфікаційна співбесіда (запланована на 30.03–30.04.2019).

Осіб, запрошених до участі в III етапі, повідомлять про це електронною поштою в кінці березня 2019 р. Інформацію про остаточні результати конкурсу буде надіслано електронною поштою в червні 2019 р. Кандидати, які будуть зараховані за умови підвищення рівня знання польської мови, матимуть можливість скласти іспит у польських дипломатичних установах за кордоном наприкінці липня – початку серпня 2019 р.

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

1. Заповнений он-лайн формуляр заяви на участь у програмі:
 - а) анкета персональних даних;
 - б) проект перебування (мотиваційний лист) – обґрунтування намірів кандидата стосовно участі в програмі Кіркланда, зокрема пропозиції щодо навчання в Польщі та плани на майбутнє (4000–6000 знаків з урахуванням пробілів).
2. Два рекомендаційних листи з переліком досягнень і кваліфікацій кандидата, а також описом перспектив його подальшого розвитку й роботи у сфері професійної або громадської діяльності (польською, російською або англійською мовою), надіслані електронною поштою.
3. Копія диплому про вищу освіту (при наявності також диплому кандидата наук), надіслана електронною поштою.

PROCEDURA PODANIA ZAWOK:

Апликаційну форму необхідно заповнити он-лайн на сайті: www.kirkland.edu.pl.

Після заповнення формуляра заяви он-лайн необхідно роздрукувати видану системою сторінку з інформацією, яка підтверджує отримання заяви. Підписану сторінку з актуальною фотокарткою кандидата потрібно надіслати звичайною поштою на адресу програми Кіркланда.

Два рекомендаційних листи та копію диплома потрібно відсканувати й надіслати на електронну адресу: kirkland@kirkland.edu.pl.

TERMINY PODANIA ZAWOK:

Термін подачі заявок закінчується 1 березня 2019 р.

Заявки, які надійдуть після закінчення вищевказаного терміну, розглядатися не будуть.

Контакти:

Fundacja Liderzy Przemian
www.leadersofchange.pl

Program Kirklanda

al. Jerozolimskie 133 lok. 56, 02-304 Warszawa
E-mail: kirkland@kirkland.edu.pl,
www.kirkland.edu.pl

Program dla młodych naukowców

Програма для молодих науковців

Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego ogłosiło nabór do Programu Stypendialnego Rządu RP dla Młodych Naukowców dla kandydatów z: Europy Wschodniej, Rosji, krajów Azji Środkowej i Kaukazu. Stypendia będą przeznaczone na pobyt naukowy na uczelniach polskich w okresie od września 2019 r. do czerwca 2020 r.

Центр східноєвропейських студій Варшавського університету оголосив набір на Стипендійну програму уряду РП для молодих науковців для кандидатів із країн Східної Європи, Росії, а також держав Центральної Азії та Кавказу. Стипендії призначені для наукового стажування в польських університетах у період із вересня 2019 р. до червня 2020 р.

I. KANDYDACI

1. Zainicjowany w roku 2003 «Program Stypendialny dla Młodych Naukowców» adresowany jest do kandydatów z: Białorusi, Ukrainy, Mołdawii i innych krajów.

2. Preferowane są kandydatury osób mogących wykazać się już pewnymi osiągnięciami naukowymi i/lub aktywnością organizacyjną, których dotychczasowa działalność daje największą możliwość wykorzystania w ich krajach zdobytej w Polsce specjalizacji w różnych dziedzinach życia naukowego i działalności społecznej.

3. Stypendia są przyznawane na realizację projektu badawczego w ramach stażu naukowego.

4. Każdy z zakwalifikowanych kandydatów może otrzymać stypendium jednorazowo na określony czas i, poza nadzwyczajnymi okolicznościami, bez możliwości przedłużenia.

5. Łączny czas trwania stażu i kursu językowego wynosi 10 miesięcy, istnieje możliwość przedłużenia pobytu na dodatkowy miesiąc, lipiec 2020 r. Zasady zostały opisane w Umowie i Regulaminie Programu. Ewentualne dodatkowe stypendium zakończy się 31 lipca 2020 r.

6. Realizacja programu dla osób z zadowalającą znajomością języka polskiego rozpocznie się 1 września 2019 r. Kursem Przygotowawczym, prowadzonym na Uniwersytecie Warszawskim.

7. W wypadku stypendystów przyjętych na staż, ale bardzo słabo znających język polski, realizacja Programu zacznie się 1 sierpnia 2019 r. dodatkowym, intensywnym kursem językowym.

8. Realizacja stażu, już w przydzielonych uczelniach – rozpocznie się od 1 października 2019 r. i zakończy się 30 czerwca 2020 r.

9. Wysokość stypendium wynosi 1500 złotych netto. Stypendyści pokrywają w ramach tej kwoty zakwaterowanie, wyżywienie i ubezpieczenie.

10. Stypendium wypłacane jest wyłącznie osobom przebywającym w Polsce i nieopierającym innych stypendiów.

11. Komplet dokumentów należy złożyć osobiście lub przesyłać pocztą (z dopiskiem na kopercie «Program Stypendialny dla Młodych Naukowców») do właściwych terytorialnie placówek dyplomatycznych RP oraz przesyłać na adres stypendia.studium@uw.edu.pl do 1 marca 2019 r.

12. Właściwe konsulaty RP osobom, które otrzymały stypendium, będą przyznawać wize do 31 lipca 2020 r.

II. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Ukończone studia wyższe (4- lub 5-letnie, kończące się obroną pracy licencjackiej, dyplomowej lub magisterskiej) przede wszystkim na kierunkach humanistycznych: historii, stosunkach międzynarodowych, politologii, dziennikarstwie, socjologii, etnologii, kulturoznawstwie, psychologii społecznej, administracji i zarządzaniu, prawie oraz kierunkach zbliżonych.

2. Wiek kandydatów – do 35 lat.

3. Ogólna orientacja w problematyce w jednej z wymienionych dziedzin lub dziedzin pokrewnych, zwłaszcza w odniesieniu do okresu XIX–XXI w.

4. Znajomość języka polskiego, gwarantująca rozumienie wykładów z dziedziny kandydata i korzystanie z literatury przedmiotu (por. I – 6,7).

5. W wyjątkowych wypadkach możliwe będzie zakwalifikowanie osób nie znających języka polskiego. Stypendyści tacy będą jednak zobowiązani do samodzielnej nauki języka po otrzymaniu powiadomienia o zakwalifikowaniu oraz odbędą dodatkowy intensywny kurs języka polskiego w sierpniu 2019 r. (zob. I-7).

6. Aplikacje osób studiujących lub odbywających wszelkiego rodzaju staże, stypendia w Polsce, nie będą rozpatrywane.

III. WYMAGANE DOKUMENTY

1. Kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych, równorzędnych z polskimi studiami licen-

jackimi (minimum), magisterskimi lub poświadczanie o odbywaniu studiów doktoranckich.

2. Kwestionariusz kandydata (dostępny na stronie www.studium.uw.edu.pl).

3. Zwięzły list motywacyjny z uzasadnieniem wybranego kierunku studiów (w języku polskim lub angielskim).

4. Projekt pracy badawczej (w języku polskim lub angielskim).

5. Curriculum vitae w języku polskim lub angielskim pisane w porządku od najnowszych zdarzeń, wraz z fotografią.

6. Lista publikacji, osiągnięć i projektów zawodowych.

7. Świadczenia potwierdzające znajomość języka polskiego i angielskiego.

8. Ewentualne inne dane, dokumenty lub informacje mogące – zdaniem kandydata – pomóc Komisji Kwalifikacyjnej we właściwej ocenie jego kandydatury.

IV. TRYB KWALIFIKACJI

1. Termin składania aplikacji upływa 1 marca 2019 r.

2. Kwalifikacja kandydatów odbywa się w dwóch etapach:

a) I etap obejmuje kwalifikację, przeprowadzoną w oparciu o nadesłane dokumenty przez komisję w Warszawie – osoby zaakceptowane do dalszych etapów zostaną wyznaczone do 20 kwietnia 2019 r.

b) II etap kwalifikacji polega na przesłuchaniu kandydatów przez wyjazdowe Komisje Kwalifikacyjne w okresie 1 maja – 15 czerwca 2019 r.

3. Przesłuchania kandydatów z Ukrainy przez Komisje Kwalifikacyjne odbywają się w Ambasadzie RP w Kijowie i Konsulacie Generalnym w Lwowie.

4. O szczegółowym terminie i miejscu przesłuchań kandydaci zostaną powiadomieni przez placówki dyplomatyczne RP.

5. O wynikach kwalifikacji kandydaci zostaną poinformowani przez odpowiednie placówki dyplomatyczne RP w terminie ok. 10 lipca 2019 r.

6. O przydziale do konkretnego uniwersytetu w Polsce zostaną powiadomieni przez Studium Europy Wschodniej UW – koordynatora Programu, najpóźniej do 15 września 2019 r.

V. OBSŁUGA ORGANIZACYJNA I INNE WARUNKI REALIZACJI STYPENDIUM

1. Studium Europy Wschodniej UW zapewni koordynację akademicką podczas trwania Stypendium i przydzieli stypendystów do uczelni w Polsce.

2. Uczelnie, na które skierowano stypendystów wyznaczają opiekunów naukowych (tutorów), którzy podejmują się opieki naukowej nad stypendystami oraz będą promotorami ich prac dyplomowych. Studium Europy Wschodniej UW powiadomi poszczególnych stypendystów o przydzielonej uczelni i osobie tutora.

3. Stypendyści są zobowiązani posiadać polisę ubezpieczeniową na koszty leczenia, obejmującą okres pobytu na stypendium – wykupioną w swoim kraju, bądź w Polsce.

4. Koszty podróży do Polski i z Polski pokrywa stypendysta.

5. Do obowiązków stypendysty należy ustalenie z wyznaczonym przez uczelnię opiekunem naukowym (tutorem) rocznego programu pobytu (...).

6. W przypadku niewywiązywania się stypendysty z ww. obowiązków, a także w przypadku łamania prawa RP, przepisów uczelni, bądź też ogólnych zasad współżycia społecznego, stypendium może zostać wstrzymane. Szczegóły opisane zostały w Regulaminie oraz Umowie.

I. KANDYDACI

1. Zapoczątkowana u 2003 r. Stypendijna програма уряду РП для молодих науковців призначена для кандидатів із Білорусі, України, Молдови та інших країн.

2. Перевага надаватиметься кандидатам, які можуть представити певні наукові досягнення та/або підтвердити активну громадську діяльність і чиї досягнення дадуть найкращу можливість використати здобуту в Польщі спеціалізацію у своїх країнах у різних сферах наукового та суспільного життя.

3. Стипендії призначаються для реалізації дослідницького проекту в рамках наукового стажування.

4. Кожний із відібраних кандидатів може отримати стипендію одноразово на визначений період і без можливості її продовження на наступний рік, окрім надзвичайних обставин.

5. Загальна тривалість стажування та мовного курсу становить 10 місяців, із можливістю продовжити термін перебування на додатковий місяць (липень 2020 р.). Деталі описані в договорі та «Правилах програми». Додаткова стипендія закінчиться 31 липня 2020 р.

6. Реалізація програми для осіб, які володіють польською мовою на достатньому рівні, розпочнеться 1 вересня 2019 р. із додаткового підготовчого курсу у Варшавському університеті.

7. У випадку стипендістів, які погано володіють польською мовою, реалізація програми розпочнеться 1 серпня 2019 р. із додаткового інтенсивного мовного курсу.

8. Реалізація стажування вже у визначених навчальних закладах почнеться з 1 жовтня 2019 р. і закінчиться 30 червня 2020 р.

9. Розмір щомісячної стипендії складає 1500 złotych. На ці кошти стипендіати покривають витрати на проживання, харчування та страховий поліс.

10. Стипендію виплачують виключно особам, які перебувають у Польщі та не отримують інших стипендій.

11. Комплект документів потрібно надати особисто або вислати поштою (з позначкою на конверті «Стипендійна програма для молодих науковців») у відповідні територіальні дипломатичні представництва РП, а також надіслати на адресу stypendia.studium@uw.edu.pl до 1 березня 2019 р.

12. Стипендістам програми видадуть візи терміном дії до 31 липня 2020 р. у відповідних консульствах РП.

II. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

1. Закінчена повна вища освіта (4- або 5-річне навчання, яке закінчилося захистом бакалаврської, дипломної або магістерської роботи) передусім за гуманітарними спеціальностями: історія, міжнародні відносини, політологія, журналістика, соціологія, етнологія, культурознавство, соціальна психологія, адміністрація та менеджмент, право, а також споріднені спеціальності.

2. Вік кандидатів – до 35 років.

3. Загальна обізнаність із проблематикою однієї з названих або споріднених галузей, зокрема стосовно періоду XIX–XX ст.

4. Знання польської мови на рівні, що дозволяє розуміти лекції та літературу зі сфери зацікавлення кандидата (розділ I, пункти 6, 7).

5. В окремих випадках буде можливим призначення стипендії особам, які не знають польської мови. Такі стипендісти будуть зобов'язані самостійно вчити польську мову після отримання повідомлення про призначення стипендії та пройдуть додатковий інтенсивний курс польської мови в серпні 2019 р. (див. I-7).

6. Заявки осіб, які перебувають на різних стажуваннях та стипендійних програмах у Польщі, не розглядатимуться.

III. НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ

1. Копія диплома про повну вищу освіту, яка відповідає польському рівню бакалавра (мінімум) чи магістра або довідка про навчання в аспірантурі.

2. Анкета кандидата (формуляр доступний на сайті: studium.uw.edu.pl).

3. Короткий мотиваційний лист (польською або англійською мовою) з обґрунтуванням обраного напрямку навчання.

4. Проект дослідницької роботи (польською або англійською мовою).

5. Резюме (Curriculum Vitae) з фотографією, написане англійською мовою, починаючи від найновіших подій.

6. Список публікацій, досягнень та професійних проектів.

7. Документи, які підтверджують знання польської та англійської мов.

8. Інші дані, документи або інформація, які можуть, на думку кандидата, допомогти кваліфікаційній комісії відповідно оцінити його кваліфікацію.

IV. ПОРЯДОК ВІДБОРУ

1. Термін подання заявок закінчується 1 березня 2019 р.

2. Відбір кандидатів відбувається у два етапи:

a) I етап проводиться комісією у Варшаві на підставі надісланих документів. Осіб, відібраних до наступного етапу, визначать до 20 квітня 2019 р.;

b) II етап відбору проводиться на підставі співбесіди з виїзною кваліфікаційною комісією в період з 1 травня до 15 червня 2019 р.

3. Співбесіди кандидатів з України із кваліфікаційною комісією відбуваються в Посольстві РП у Києві та Генеральному консульстві РП у Львові.

4. Про детальні терміни і місця співбесід кандидатів повідомлять через дипломатичні установи РП.

5. Про результати відбору кандидатів поінформують через дипломатичні установи РП приблизно до 10 липня 2019 р.

6. Центр східноєвропейських студій Варшавського університету, як координатор програми, повідомить стипендістів про визначення конкретного університету в Польщі не пізніше 15 вересня 2019 р.

V. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПІДТРИМКА ТА ІНШІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТИПЕНДІЇ

1. Центр східноєвропейських студій Варшавського університету забезпечує академічну координацію під час програми та визначає навчальні заклади в Польщі, де навчатимуться стипендісти.

2. Навчальні заклади, до яких скеровано стипендістів, призначають наукових керівників (тьюторів), котрі беруть на себе наукову допомогу стипендістам у процесі підготовки ними дипломних робіт.

3. Стипендісти зобов'язані придбати у своїй країні або Польщі страховий поліс на медичні витрати на весь період перебування на стипендії.

4. Вартість поїздки до/з Польщі покриває стипендіст.

5. Стипендісти зобов'язані визначити разом із науковим керівником, призначеним навчальним закладом, річну програму перебування (...).

6. Якщо стипендіст не виконає вище перераховані зобов'язання, а також у випадку порушення законодавства РП, правил навчального закладу або загальноприйнятих правил соціального співіснування, стипендія може бути припинена. Деталі описані в «Правилах програми» та договорі.

«Miś» i «Psy», czyli «Ten w lustrze to niestety ja»

«Miś» i «Psy», або «Оцей у дзеркалі – це, на жаль, я»

Jeśli interesujesz się polskim filmem, te obrazy powinieneś poznać, nie tylko ze względu na wspaniałe role polskich aktorów, ale też dlatego, że wpisały się one na stałe w świadomość kilku pokoleń Polaków.

Co łączy «Misia» i «Psy»? Dlaczego o filmach mających tak różne stylistyki można pisać pod jednym tytułem, w jednym artykule? Dlaczego są arcydziełami?

Obraz Stanisława Barei zatytułowany «Miś» powstał w roku 1980. Był satyrą na absurd życia w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Tytułowy, słomiany miś jest symbolem bylejakości, szarości, długich kolejek, tymczasowości życia w socjalistycznym świecie. Możemy zobaczyć, jak w kiosku sprzedaje się mięso spod lady, a w barze mlecznym sztucze są przytwierdzone łańcuchami do stołów tak, żeby nikt ich nie ukradł. Na lotnisku Okęcie widzimy tabliczkę, że najbliższy taras widokowy znajduje się we Wrocławiu.

Film Władysława Pasikowskiego «Psy» powstał w roku 1992. Opowiada o mrocznych latach przełomu, gdy milicję zamieniono na policję, o czasie, kiedy milicjanci musieli przejść weryfikację i zdecydować, co dalej robić ze sobą.

Reżyserowi udało się w ramach dobrze poprowadzonego wątku sensacyjnego ukazać dużą część prawdy o latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku – o przejściu ze świata absurdu socjalistycznego w świat kapitalistyczno-mafijnego przełomu, porachunków gangsterskich, oczerniania się i wybielania, palenia i niszczenia dokumentów, oszustw, handlu narkotykami i kradzionymi samochodami.

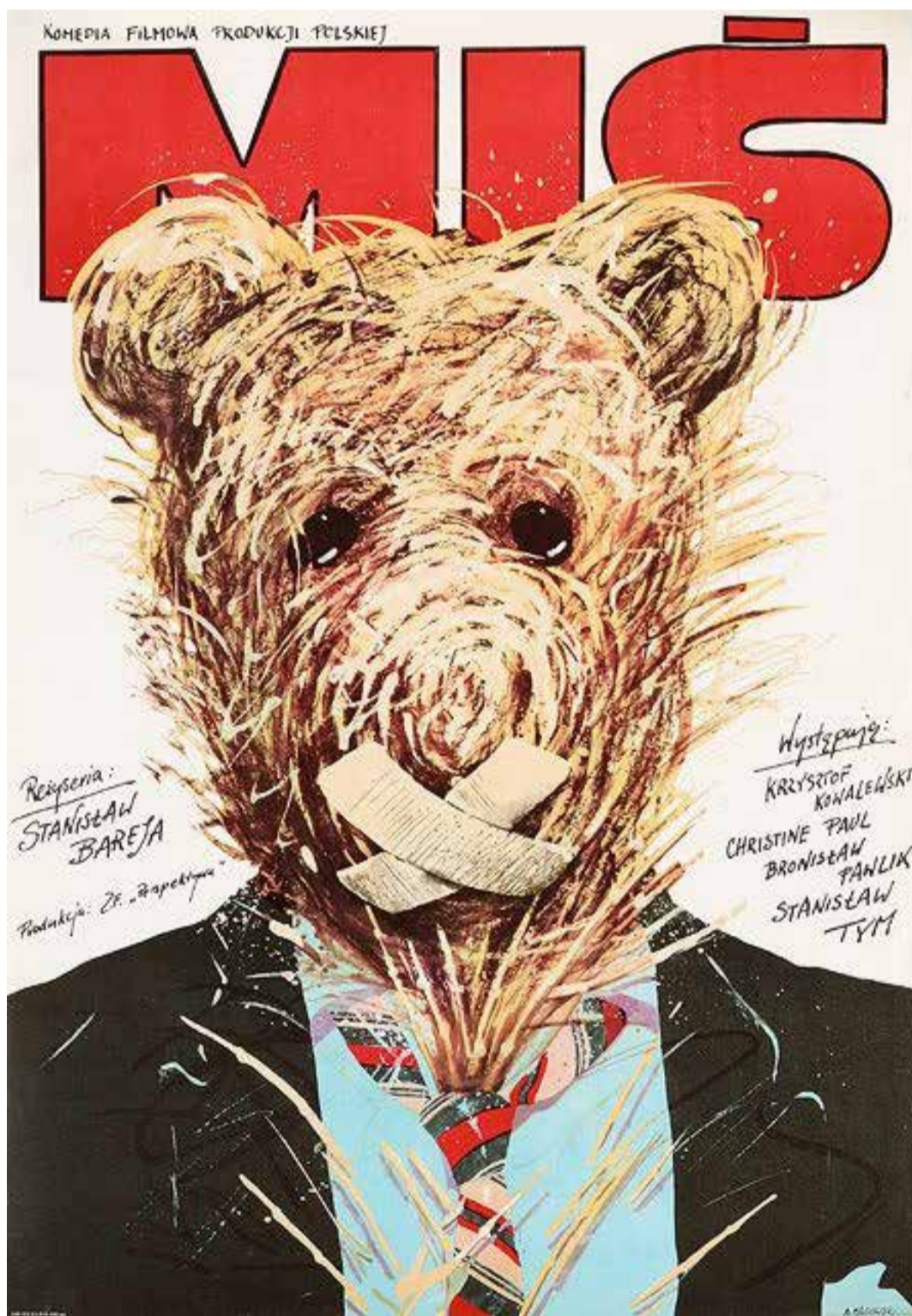
Co może łączyć te dwa różne obrazy? Są one opowieścią o nas samych z lat, które istnieją już wyłącznie w naszej pamięci. Komedia «Miś» w swej karykaturalno-kabaretowej formie ukazuje nas wpisanych w ramy absurdu socjalistycznego życia, a «Psy» przedstawia lata dziewięćdziesiąte, lata polskich przemian, jako pozabawione moralności szukanie szybkiego wzbogacenia się, czas przekrętów i oszustw. Po szarzyźnie przychodzi wolność i z tą wolnością trzeba coś zrobić. Odnaleźć się, zachować moralność lub ją utracić, spalić ubeckie papiery lub je zachować, współpracować z komunistami czy odciąć się od nich, być dalej uczciwym lub ukraść pierwszy milion i potem zostać biznesmenem.

«Miś» ma formę kabaretowych skeczy z socjalizmu z główną rolą Stanisława Tyma jako Ryszarda Ochódzkiego, a «Psy» są bardzo dobrym filmem sensacyjnym ze świetną rolą Bogusława Lindy. «Miś» jest epopieją, w której widzimy się w krzywym zwierciadle Barei z lat «najlepszego ustroju na świecie», a «Psy» epopieją pierwszych lat odzyskiwania wolności, dzikiego kapitalizmu, przemian ustrojowych, wyborów moralnych, życia mafijnego, szybkiego bogacenia się najsprytniejszych, brudnego zdobywania pieniędzy, powiązania świata sędziowskiego z przestępczym oraz odnajdowania się dawnych ubeków w nowej rzeczywistości.

Pasikowski zrobił świetny film sensacyjny z bogatym tłem dotyczącym przemiany jedynie słusznego ustroju na świat, w którym rządzą przemoc, a Bareja świetny obraz komediowy o tym, dlaczego socjalizm musiał upaść. Obaj nie skoncentrowali się tylko na fabule, ale przedstawili całe tło społeczno-obyczajowe, w jakim dzieje się akcja i rozgrywają perypetie bohaterów. Zarówno Ryśka, jak i Franza darzymy sympatią, mimo, że jeden robi przekręty jako prezes klubu «Tęcza», a drugi jest ubekiem, który strzelał do Polaków, pałował rodaków i teraz pali dokumenty mówiące o tym, co system robił z ludźmi.

W filmach są dwie przejmujące sceny: w «Misiu», kiedy Ewa Bem śpiewa pastorałkę o Jezusie, miś spada na ziemię i roztrzaskuje się, a w «Psach», kiedy ubecy niosą na ramionach pijanego kolegę i śpiewają «Balladę o Janku Wiśniewskim». W obu słyszemy chichot historii,

Якщо Ви цікавитеся польським кінематографом, повинні переглянути ці картини не лише через чудову гру польських акторів, але й тому, що вони залишили глибокий слід у свідомості кількох поколінь поляків.

która śmieje się z ludzkich marzeń i pragnień, z nadziei na lepszy, sprawiedliwszy świat.

Oba dzieła trochę inaczej, ale wiele mówią o nas - Polakach. Polecam je konieserom i miłośnikom kina polskiego. Te obrazy zażyły nie tylko na Oskara, ale na nieustanne przypominanie, bo «Tradycja to dąb, który tysiąc lat rósł w górę. Niech nikt kielka małego z dębem nie przymierza. Tradycja naszych dziejów jest warownym murem; to jest właśnie kołoda, świąteczna wieczerza, to jest ludu śpiewanie, to jest ojców mowa, to jest nasza historia, której się nie zmieni. A to, co dookoła powstaje od nowa, to jest nasza codzienność, w której my żyjemy».

Wiesław PISARSKI,
nauczyciel języka polskiego
skierowany przez ORPEG
do pracy dydaktycznej w Kowlu

Reżyserowi udało się w ramach добротного вибудованого сюжету показати велику частину правди про 90-ті роки минулого століття – про перехід зі світу соціалістичного абсурду у світ капіталістично-мафіозного перелому, бандитських розбірок, очорнення й відмивання, спалення і знищення документів, оборудок, торгівлі наркотиками та краденими автомобілями.

Що може об'єднувати ці дві різні стрічки? Обидві вони розповідають полякам про них самих у роки, які існують виключно в їхній пам'яті. Комедія «Miś» у своїй карикатурно-кабареетній формі показує поляків, які живуть у рамках абсурдного соціалізму, а «Psy» змальовують 90-ті роки, період польських перемін, позбавлених моралі пошуків швидкого збагачення, оборудок і афер. Після сірості приходить свобода і з нею треба щось робити. Знайти себе, зберегти моральність чи втратити її, спалити гебешні документи чи зберегти їх, співпрацювати з комуністами чи відмежуватися від них, бути далі порядним чи вкрати перший мільйон і стати бізнесменом.

«Miś» має форму кабареетних скетчів епохи соціалізму, роль головного героя Ришарда Охузького виконує Станіслав Тим, а «Psy» – художній фільм із Богуславом Ліндою в ролі Франца Маурера. «Miś» – це епопея, в якій поляки бачать себе у кривому дзеркалі режисера Станіслава Barei років «найгуманнішого у світі ладу», а «Psy» – епопея перших років свободи, дикого капіталізму, перебудови устрою, морального вибору, мафіозного життя, швидкого збагачення найспритніших, брудного здобування грошей, зв'язок світу суддів зі злочинним світом та влаштування колишніх сексотів у нових реаліях.

Пасіковський зняв художній фільм із багатим тлом перетворення єдино правильного ладу на світ, яким править насильство, а Bareja – комедійну картину про те, чому соціалізм мав розвалитися. Обидва вони сконцентрувалися не виключно на фавулі, а зобразили ціле суспільно-побутове полотно, на фоні якого відбувається дія і розігруються перипетії героїв. Як до Ришарда, так і до Франца глядач ставиться з симпатією, попри те, що перший – директор клубу «Райдуга», замішаний у махінаціях, а другий – мент, який стріляв у поляків, бив кийками співвітчизників, а тепер палить документи, котрі засвідчують те, що система робила з людьми.

В обох стрічках є пронизливі сцени: у фільмі «Miś» – коли Ева Bem співає колискову про Ісуса, ведмедик падає на землю й розбивається, а в картині «Psy» – коли міліціонери несуть на руках п'яного товариша і співають «Балладу про Яника Вишневіського» (лісна про розстріл комуністичною владою Польщі маніфестанти робітників у Гдині в 1970 р., – прим. пер.). В обох випадках чувається хихотіння історії, яка сміється з людських мрій і прagnень, із надій на кращий, справедливий світ.

Обидва фільми по-різному розповідають про поляків. Раджу їх подивитися поціновувачам польського кінематографу. Ці картини заслужили не тільки Оскара, а й безустанного нагадування, адже «традиція – це дуб, який тисячі років пнувся догори. Хай ніхто не важиться малого кілочка до дуба приміряти. Традиція нашої минувшини – це оборонний мур, це виконання колядки, святкова вечеря, це пісня народу, це батьківська мова, це наша історія, яку не змінити. А те, що довкола постає наново, – це наша буденність, у якій живемо».

Фільм Владислава Пасіковського «Psy» був створений у 1992 р. Він розповідає про похмуру переломні роки, коли міліціонери міняли на поліцію, про час, коли міліціонери мали пройти перестановку та вирішити, як їм далі бути.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ,
учитель польської мови,
скерований до Волея організації ORPEG

ПРАСА // РОБОТА

Вакансії в м. Володимир-Волинський та районі

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець	Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець	Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Столяр	8 000	Виготовлення та встановлення воріт, дверей	Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	6 000	Налагоджує, регулює та ремонтує електрочастину виробничих ліній і всього устаткування підприємства, попереджає та виявляє, усуває технічні несправності в роботі устаткування. Бере участь у поточному й капітальному ремонті електрочастин	Інженер	15 000	Замовлення та введення нового обладнання в експлуатацію, розробка робочих інструкцій для нового обладнання, контроль та технічна підтримка під час обслуговування, вирішення поточних проблем стосовно обладнання разом із відділом підтримки та іншими відділами, контроль за дотриманням установлених вимог, чинних норм, правил та стандартів
Комплектувальник меблів	8 000	Виготовлення та складання корпусних меблів	Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	4 500	Виконує окремі нескладні роботи з ремонту та обслуговування електроустаткування. Монтує і ремонтує розподільні коробки клемників, запобіжних щитків та освітлювальної арматури	Водій автотранспортних засобів	10 000	Управляє вантажним автомобілем, управляє автомобілем ПММ та охолоджуючою рідиною, робить технічне обслуговування та ремонт автомобіля, контроль за дорожніми листами, наявність посвідчення водія категорії В, С. Робота в Луцькому, Локачинському, Рожищенському районах
Апаратник з приготування майонезу	7 000	Веде процес приготування майонезу, соусів, гірчиці. Подає згідно з заданою рецептурою і встановленою послідовністю з бачків і дозаторів у змішувач насосами по трубопроводах пасту, рафіновану і дезодоровану олію, розчини і спеції. Регулює швидкість подачі компонентів і перемішування їх у змішувачі. Контролює якість сировини, що надходить у виробництво, приготування розчинів і паст. Стежить за температурним режимом, тиском і процесом гомогенізації, пастеризації та охолодження продукту за показниками	Кондитер	7 000	Виготовлення кондитерських виробів (булочки, тістечка, торти). Готування різних видів тіста, кремів, начинок. Робота в будівельно-господарському гіпермаркеті «Епіцентр К», Липини	Водій автотранспортних засобів	5 500	Доставка алюмінієвих і металопластикових конструкцій на об'єкти. Наявність прав категорії С
Кухар	5 010	Кухар із приготування холодних страв. Робота в барі «Корчма» (с. Змінець Луцького району, вул. Луцька, 266). Робота: тиждень через тиждень	Токар	5 000	Виконує токарні роботи методом суміщеного плазмово-механічного оброблення	Водій автотранспортних засобів	4 600	Водіння автотранспортних засобів, підтримування їх у належному стані
Кухар	4 173	Приготування гарячих і холодних страв	Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків	6 000	Обслуговування промислового об'єкту та прибудинкової території, роботи по благоустрою та ремонту будівлі. Робота для фізично-витривалих осіб	Слюсар-електрик із ремонту електроустаткування	5 500	Ремонт електроустаткування автотранспортних засобів
Офіціант	4 173	Обслуговування клієнтів, сервірування столу, бажання працювати. Робота в ресторані «Золота підкова» с. Дачне	Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків	4 173	Робота м. Луцьк, вул. Карбишева, 2. Вміння вкладати плитку, догляд за будинком та прилеглої території	Ловець бездоглядних тварин	4 800	Відлов безпритульних тварин, допомога ветеринарам у переміщенні тварин по території підприємства, адекватне ставлення до тварин, бажано наявність водійських прав категорії В, С
Офіціант	4 173	Обслуговування клієнтів закладу. Здійснює попередню сервіровку столів. Надає споживачам допомогу під час вибору страв і напоїв	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	5 500	Ремонт автомобілів	Монтажник	5 500	Монтаж шин
Офіціант	4 173	Здійснює попередню сервіровку столів залежно від виду обслуговування. Надає споживачам допомогу під час вибору страв і напоїв, рекомендує напої до страв, подає їх на столи. Розраховується із споживачами, випишує рахунок на бланку встановленої форми. Здає виручку в касу підприємства в установленому порядку. Робота у закладі «Стара підкова»: м. Луцьк, вул. Данила Галицького, 1а (робота у нічний час з 20:00 до 5:00). Тел.: 050 519 37 67	Бухгалтер	4 173	Ведення бухгалтерського обліку, ведення обліку необоротних активів, запасів, коштів, розрахунків та інших активів, власного капіталу та зобов'язань, складання фінансової звітності. Знання програм Медок, 1С Бухгалтерія	Диспетчер з міжнародних перевезень	5 100	Робота зі сформованою базою клієнтів та розширення клієнтської бази, контроль за організацією міжнародних перевезень
Офіціант	4 173	Готує зал до обслуговування. Обслуговує відвідувачів, приймає замовлення. Прибирає столи. Робота в барі «Земан», вул. Винниченка, 69, м. Луцьк	Бухгалтер	6 500	Забезпечує повне та достовірне відображення інформації, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах на рахунках бухгалтерського обліку	Укладальник-пакувальник	4 173	Сортування, пакування готової продукції відповідно до сформованого замовлення (накладної)
Офіціант	5 500	Обслуговування клієнтів, знання меню, сервіровка столу, прибирання зі столів	Інженер з охорони праці	5 000	Виконання обов'язків згідно із типовою посадовою інструкцією інженера з охорони праці	Мийник-прибиральник рухомого складу	4 173	Миття автомобілів
Манікюрник	5 000	Чищення нігтів, покриття гелю-лаком	Агроном	6 500	Знання агрохімії, мінеральне живлення рослин, фізіологія розвитку рослин, мінеральні добрива. Складання науково обґрунтованих карт обробітку культур і робочих планів на окремі періоди с/г робіт. Надання житла (гуртожиток), попередньо телефонувати для запису на співбесіду	Сторож	4 173	Здійснює охоронні функції на території підприємства. Забезпечення охорони товарно-матеріальних цінностей, прийнятих під охорону від розкрадання
Налагоджувальник устаткування у виробництві харчової продукції	7 000	Налагоджує, регулює та ремонтує напівавтоматизовані та механізовані лінії, багатовузлові машини й автомати; контролює роботу напівавтоматичних ліній та окремих машин-автоматів; перевіряє стан взаємодії вузлів устаткування; бере участь у виконанні різних видів ремонту, випробуванні устаткування і здавання його в експлуатацію під робочим навантаженням; проводить інструктаж робітників, зайнятих експлуатацією устаткування та ін. відповідно до посадової інструкції	Водій навантажувача	6 500	Проведення вантажно-розвантажувальних робіт з допомогою автоелектронавантажувача. Робота в будівельно-господарському гіпермаркеті «Епіцентр К» (Липини)	Енергетик	11 500	Організація надійної експлуатації та своєчасного ремонту енергосистем. Планування роботи енергетичної служби, розробка графіків ремонту устаткування та енергомереж
Налагоджувальник устаткування у виробництві харчової продукції	6 000	Налагоджує, регулює та ремонтує виробничі лінії	Підсобний робітник	6 000	Завантаження м'яса, засолка шкір. Робота в с. Струмівка, вул. Сільська, 6. Можливий довіз до роботи, знижки на харчування, надання тимчасового житла	Вантажник	6 000	Робота в цеху по завантаженню/вивантаженню харчової продукції
Продавець продовольчих товарів	4 173	Прийом, підготовка до продажу та продаж товару. Робота у м. Луцьку, по вул. Конякіна (територія АС1)	Підсобний робітник	4 173	Підсобні роботи	Вантажник	5 000	Навантажувати, перевозити, переносити розвантажувати внутрішньо складської вантаж. Здійснювати доставку товару до транспортного засобу покупця
Продавець продовольчих товарів	5 000	Торгівля продуктами, підкациними товарами, розкладка товару, прикріплення цінників, розрахунок з покупцями	Підсобний робітник	4 650	Підсобні роботи по благоустрою території	Лікар-офтальмолог	4 173	Діагностика зору; ведення консультативного прийому та призначення оптимальних засобів корекції зору (окуляри, контактні лінзи); проведення профілактичних медичних оглядів, ведення медичної документації згідно наказів МОЗ України
Продавець продовольчих товарів	4 173,00	Прийом та продаж товару	Штукатур	7 800	Штукатурні роботи на будівельному об'єкті	Фельдшер ветеринарної медицини	4 200	Надання лікувальної і профілактичної допомоги тваринам, проведення оглядів. Взяття сім'яного матеріалу та проведення штучного запліднення
Продавець продовольчих товарів	5 000	Продаж продуктів харчування, бажане знання касового апарату, цін та асортименту	Завантажувач-вивантажувач харчової продукції	6 500	Проведення завантажувально-розвантажувальних робіт	Архітектор	6 800	Розробляє архітектурно-будівельну проєкти. Дизайн інтер'єру та ландшафту
Продавець продовольчих товарів	4 173	Прийом і викладка товару. Якісний та кількісний контроль за зберіганням товару. Продаж товарів продовольчої групи в магазині, с. Крупа. Графік роботи: з 9.00 до 19.00. Можливе відшкодування транспортних витрат	Касир торговельного залу	4 173	Здійснювати операції, пов'язані з прийманням та видаванням готівкових грошових коштів через касу підприємства, зберігати всі прийняті цінності. Здійснювати записи в касовій книзі операцій одержання і видавання готівки за кожним прибутковим касовим ордером і видатковим документом у день їх надходження або видавання. Виводити залишок грошових коштів у касі підприємства та передавати в бухгалтерію підприємства звіт касира	Тракторист	4 173	Керування трактором ЮМЗ
Тваринник	4 173	Догляд за тваринами (свині, велика рогата худоба)	Юрисконсульт	4 500	Знання законодавства, укладання договорів, проведення тендерних процедур	Тракторист	5 000	Керування трактором ЮМЗ. Можливе преміювання
Слюсар із складання металевих конструкцій	8 000	Виготовлення та встановлення гаражних воріт	Водій автотранспортних засобів	5 100	Перевезення пасажирів по місту Луцьку, Луцькому району, обласних маршрутах	Тракторист	7 000	Знання сільськогосподарської техніки. Введення техніки в експлуатацію. Наявність посвідчення тракториста. Надання житла (гуртожиток), попередньо телефонувати для запису на співбесіду
Транспортувальник (такелажні роботи)	5 370	Приймання коробок з готовою продукцією з транспортувальної стрічки, формування палети, згідно встановлених стандартів, з використанням гідралічного ручного візка	Водій автотранспортних засобів	4 200	Забезпечує належний технічний стан автотранспортного засобу. Здійснює перевезення в межах області	Тракторист		
			Водій автотранспортних засобів	5 000	Керування вантажним самоскидом марок IVECO та DAF. Виконання робіт, технічний огляд авто. Можливе преміювання			

За детальною інформацією звертайтеся до Володимир-Волинської міськрайонної філії Волинського обласного центру зайнятості:

44700, м. Володимир-Волинський, вул. Коперника, 5; тел.: (03342) 2-05-26

Pani Zofii Piórkowskiej
z powodu śmierci
syna Igora
przekazujemy szczerze wyrazy współczucia,
głębokiego żalu i słowa otuchy

Stowarzyszenie Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej i redakcja Monitora Wołyńskiego

W rówieńskim kościele rozbrzmiewały kolędy i pastorałki

У рівненському костелі звучали колядки і різдвяні піснеспіви

W kościele rzymsko-katolickim w Równem odbyło się wspólne kolędowanie. Dawne utwory zabrzmiały w nowej wersji – radośnie i refleksyjnie, wesoło i uroczysto.

27 grudnia 2018 r. w kościele rzymsko-katolickim pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła i Miłosierdzia Bożego w Równem odbył się XIX Festiwal Kolęd i Pastorałek. Ta coroczna impreza organizowana jest z inicjatywy proboszcza parafii ks. Władysława Czajki.

Na festiwal przybyły liczne chóry męskie, żeńskie i mieszane, zespoły reprezentujące różne wyznania, soliści oraz śpiewające rodziny. Artyści byli w różnym wieku – najmłodszy miał od dwóch do pięciu lat, a dorośli ponad sześćdziesiąt. Łącznie odbyło się 28 występów.

Wszyscy uczestnicy z przejęciem wykonywali przygotowane kolędy. «Radosną Nowinę» znakomitym śpiewem oznajmił Parafialny Chór Mieszany «Serafin», działający przy kościele pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Równem. To był akord na początek – wszystkie głosy złączyły się w jedno wspólne brzmienie. Potem miały miejsce kolejne występy.

Współczesne, oryginalne aranżacje imponowały publiczności. Głośne brawa były tego dowodem. «Cicha noc» łączyła się ze śpiewem po polsku i ukraińsku kolęd «Bóg się rodzi», «A wczorą z wieczora», «Gdy się Chrystus rodzi» i «Dobry wieczir». Szczególną uwagę skoncentrowały na sobie chór duchowieństwa Równieńskiej Diecezji Prawosławnej Cerkwi Ukrainy «Anafora», Chór Pokrowskiej Cerkwi i Soboru Zmartwychwstania Pańskiego w Równem «Znamienia», zespół «Faustyna» kościoła rzymsko-katolickiego w Równem i wiele innych. Idealna harmonia dźwięków zachwyciła słuchaczy oraz członków jury.

Elżbieta PIOTROWSKA,
nauczyciel języka polskiego
skierowana do Równego przez ORPEG
Fot. s. Mateusza NAWROCKA CSDP,
Olga BARANOWSKA

У римо-католицькому костелі в Рівному відбулося спільне колядування. Старовинні твори зазвучали по-новому – радісно й задумливо, весело й урочисто.

27 грудня в римо-католицькому костелі Святих Апостолів Петра і Павла та Милосердя Божого в Рівному відбувся XIX фестиваль колядок і різдвяних піснеспівів. Цей щорічний захід проходить з ініціативи настоятеля парафії, отця Владислава Чайки.

На фестиваль прибуло багато чоловічих, жіночих і мішаних хорів, колективів різних конфесій, солістів і співочих сімей. Артисти були різного віку: найменші мали від двох до п'яти років, найстарші – понад 60. Усього відбулося 28 виступів.

Усі учасники завзято виконували приготовані колядки. «Веселу новину» проникливим співом звістив парафіяльний хор «Серафим», який діє при костелі Святих Апостолів Петра і Павла. Це був початковий акорд – усі голоси злилися в одне спільне звучання, потім відбулися наступні виступи.

Сучасні оригінальні аранжування сподобалися публіці, про це свідчили гучні аплодисменти і навіть вигуки захоплення. «Тиха ніч» продовжилася співанням польською та українською колядок «Bóg się rodzi», «A wczorą z wieczora», «Gdy się Chrystus rodzi» і «Добрий вечір». Особливий інтерес викликали хор духовенства Рівненської єпархії Православної церкви України «Анафора», архієрейський хор Свято-Покровського і Свято-Воскресенського соборів у Рівному «Знамення», вокальна група «Фаустина» римо-католицького костелу в Рівному і багато інших. Ідеальна гармонія звуків захопила слухачів та всіх членів журі.

Elżbieta PIOTROWSKA,
uczycielka polskiej mowy,
skierowana do Równego przez ORPEG
Foto: sestra Mateusza NAWROCKA CSDP,
Olga BARANOWSKA

УРОЧИСТА ТЕЛЕГРАМА

ІНФОРМУЄМО, ЩО У ГРУДНІ 2018 Р. РОЗПОЧАВСЯ НОВИЙ РАДІСНИЙ ЕТАП ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ,
ЗАПОЧАТКОВАНОЇ В РІВНОМУ ПІД ПАТРОНАТОМ ТОМАША ПАДУРИ.

У МОЛОДОГО ПОДРУЖЖЯ ЕВИ МАНЬКОВСЬКОЇ ТА СВЯТОСЛАВА КЛІЧУКА НАРОДИЛАСЯ ДОНЕЧКА!!!

ЩИРО ВІТАЄМО ЦЮ ЧУДОВУ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ З ТАКИМ ПРЕКРАСНИМ НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНИМ ПОПОВНЕННЯМ!

БАЖАЄМО ЗДОРОВ'Я ВСІЙ СІМ'І, ПРОЦВІТАННЯ І ЩАСТЯ!

КОЛЕКТИВ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО СОЮЗУ ІМЕНІ ТОМАША ПАДУРИ,

РЕДАКЦІЯ «ВОЛИНСЬКОГО МОНІТОРА»,

НАЙБЛИЖЧІ ДРУЗИ ТА КОЛЕГИ З НУВГП, РДГУ, ПОЛЬСЬКИХ ТА ПОЛОНІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ЗАХОДІ ТА СХОДІ

P. S. ОЧІКУЄМО НОВИХ ФЕЙЛЕТОНІВ ПРО ПЕРШИЙ ЗУБ, ПОХІД У ДИТЯЧИЙ САДОЧОК, ШКОЛУ,

А ТАКОЖ НАЙЦІКАВІШІ МОМЕНТИ ЖИТТЯ МАЛЕЧІ!